

Forslag

Til

Lov om ændring af udlændingeloven

(Indskrænkning af retten til at drive virksomhed i visse tilfælde ved overtrædelse af reglerne om beskæftigelse af udlændinge, hurtig jobstart for kandidatdimittender, ophævelse af muligheden for forlængelse af opholdstilladelse for greencardhavere og optimering af erhvervsordningen Start Up Denmark m.v.)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1910 af 26. september, som ændret ved lov nr. 2055 af 16. november 2021, foretages følgende ændringer:

1. I § 9 a, stk. 2, nr. 12, udgår: »eller hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., udløber,«.

2. I § 9 a, stk. 6, 3. pkt., indsættes efter »stk. 2, nr. 12,«: »jf. stk. 23,« og efter »m.v.,« indsættes: »eller efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016,«.

3. § 9 a, stk. 6, 3. pkt., affattes således:

»Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 12, jf. stk. 23, der indgives, efter at udlændingens opholdstilladelse efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, er udløbet, afvises, medmindre særlige grunde taler herimod.«

4. § 9 a, stk. 6, 4. pkt., affattes således:

»En udlænding, der har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 12, i overensstemmelse med 1.-3. pkt., må opholde sig her i landet og arbejde, i tiden indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 12.«

5. I § 9 a, stk. 6, indsættes efter 4. pkt. som nyt punktum:

»4. pkt. finder uanset § 9 m, stk. 3, tilsvarende anvendelse for udlændingens medfølgende familie, der søger opholdstilladelse efter § 9 m, stk. 1, i overensstemmelse med 1.-3. pkt., når den medfølgende familie forud for ansøgningens indgivelse har haft opholdstilladelse her i landet.«

6. I § 9 a indsættes efter stk. 22, som nyt stykke:

»Stk. 23. Stk. 2, nr. 12, finder tilsvarende anvendelse for udlændinge, hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, udløber.«

Stk. 23-28 bliver herefter stk. 24-29

7. I § 9 a indsættes efter stk. 22, som nyt stykke:

»Stk. 23. Stk. 2, nr. 12, finder tilsvarende anvendelse for udlændinge, hvis opholdstilladelse efter greencard-ordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, udløber.«
Stk. 23-28 bliver herefter stk. 24-29

8. I § 9 a indsættes efter stk. 28, der bliver stk. 29, som nyt stykke:

»Stk. 30. Erhvervsministeren bemyndiges til, efter forhandling med udlændinge- og integrationsministeren, at fastsætte regler for, hvilke kriterier en forretningsplan skal leve op til for, at udlændingen kan søge om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 11, samt regler for hastebehandling af ansøgninger indgivet i henhold til stk. 2, nr. 11. Erhvervsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for, hvordan ekspertpanelet skal sammensættes efter stk. 2, nr. 11.«

Stk. 29 bliver herefter stk. 31

9. I § 9 i, stk. 11, indsættes som 2. pkt.:

»En udlænding, der har opholdstilladelse efter stk. 1, der har afsluttet en dansk kandidatuddannelse, og der har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-4, 7-9 eller 14, må arbejde i tiden indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-4, 7-9 eller 14.«

10. Efter § 44 a, stk. 20, indsættes:

»Stk. 21. Erhvervsstyrelsen kan, til brug for verificering af udlændinges ansøgninger om godkendelse af forretningsplaner i henhold til § 9 a, stk. 16, og til statistiske formål i henhold til § 9 a, stk. 2, nr. 11, og stk. 16, indsamle CPR-numre fra Styrelsen for International Rekruttering og Integration samt indsamle oplysninger fra Skatteforvaltningens indkomstregister, jf. § 7 i lov om et indkomstregister, og samkøre dem med Erhvervsstyrelsens egne registre.«

11. I § 48 h, stk. 1, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»En anmodning om hastebehandling af en ansøgning afvises af Erhvervsstyrelsen, hvis ikke ansøgningen opfylder kriterierne i henhold til regler fastsat i medfør af § 9 a, stk. 30, 1. pkt.«

12. § 48 h, stk. 1, 2. pkt., der bliver 3. pkt., affattes således:

»En afgørelse om afvisning efter 1. og 2. pkt. kan ikke påklages«

13. Overskriften til kapitel 9 affattes således:

»Kapitel 9

Bestemmelser om straf og rettighedsfrakendelse«.

14. Efter § 59 b indsættes:

»§ 59 c. Den, der dømmes for under særligt skærpende omstændigheder, jf. § 59, stk. 6, 2. pkt., at have overtrådt § 59, stk. 5, kan frakendes retten til at deltage i ledelsen af den form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelsen af § 59, stk. 5. Straffelovens § 79, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.«

I lov om ændring af udlændingeloven, jf. lov nr. 612 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 3, ophæves.

2. § 2, stk. 4, ophæves.

§ 3

Stk. 1. § 1, nr. 2, 3, 5, 6, 8-14, træder i kraft den 1. juli 2022.

Stk. 2. § 1, nr. 3, 4 og 7, træder i kraft den 1. juni 2024.

Stk. 3. § 2 træder i kraft den 1. april 2024.

Stk. 4. § 2, nr. 1, finder ikke anvendelse for udlændinge, der inden den 1. april 2024 har indgivet ansøgning om forlængelse af opholdstilladelse. For disse udlændinge finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 5. § 2, nr. 2, finder ikke anvendelse for udlændinge, der inden den 1. april 2024 har indgivet ansøgning om opholdstilladelse eller forlængelse af opholdstilladelse. For disse udlændinge finder de hidtil gældende regler anvendelse.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske henholdsvis grønlandske forhold tilsiger.

Indholdsfortegnelse

1. INDLEDNING

2. LOVFORSLAGETS HOVEDPUNKTER

2.1. FORSLAG OM INDSKRÆNKNING AF RETTEN TIL AT DRIVE VIRKSOMHED I VISSE TILFÆLDE VED OVERTRÆDELSE AF REGLERNE OM BESKÆFTIGELSE AF UDLÆNDINGE

2.1.1. GÆLDENDE RET

2.1.1.1. UDLÆNDINGELOVEN

2.1.1.2. RETTIGHEDSFRAKENDELSE EFTER STRAFFELOVEN

2.1.2. UDLÆNDINGE- OG INTEGRATIONSMINISTERIETS OVERVEJELSER OG DEN FORESLÅEDE ORDNING

2.1.3. FORHOLDET TIL INTERNATIONALE FORPLIGTELSE - DEN EUROPÆISKE MENNESKERETTIGHEDSKONVENTION (EMRK)

2.1.3.1. ARTIKEL 1 I 1. TILLÆGSPROTOKOL TIL EMRK

2.2. FORSLAG OM HURTIG JOBSTART FOR KANDIDATDIMITTENDER

2.2.1. GÆLDENDE RET

2.2.2. UDLÆNDINGE- OG INTEGRATIONSMINISTERIETS OVERVEJELSER OG DEN FORESLÅEDE ORDNING

2.3. OPHÆVELSE AF MULIGHEDEN FOR FORLÆNGELSE AF OPHOLDSTILLADELSE FOR GREENCARDHAVERE

2.3.1. GÆLDENDE RET

2.3.2. UDLÆNDINGE- OG INTEGRATIONSMINISTERIETS OVERVEJELSER OG DEN FORESLÅEDE ORDNING

2.4. FORSLAG OM OPTIMERING AF SAGSBEHANDLING OG ADMINISTRATION AF START UP DENMARK ORDNINGEN

2.4.1. GÆLDENDE RET

2.4.2. ERHVERVSMINISTERIETS OVERVEJELSER OG DEN FORESLÅEDE ORDNING

2.4.3. FORHOLDET TIL DATABESKYTTELSESLOVGIVNINGEN

3. ØKONOMISKE KONSEKVENSER OG IMPLEMENTERINGSKONSEKVENSER FOR DET OFFENTLIGE

4. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER FOR ERHVERVSLIVET M.V.

5. ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER FOR BORGERNE

6. KLIMAMÆSSIGE KONSEKVENSER

7. MILJØ- OG NATURMÆSSIGE KONSEKVENSER

8. FORHOLDET TIL EU-RETEN

9. HØRTE MYNDIGHEDER OG ORGANISATIONER M.V.

10. SAMMENFATTENDE SKEMA

1. Indledning

Regeringen vil det illegale arbejdsmarked til livs. Det er helt uacceptabelt, at virksomheder udnytter udenlandsk arbejdskraft og omgår de udlænderretlige regler. Fusk og snyd underminerer samtidig arbejdsmarkedets fælles spilleregler.

Med lov nr. 1003 af 27. juni 2020 skærpede regeringen bødestraffen for virksomheder, der ulovligt og under særligt skærpende omstændigheder beskæftiger udenlandsk arbejdskraft som led i udøvelsen af erhvervsvirksomhed.

Med lovforslaget ønsker regeringen yderligere at styrke det retlige værn mod anvendelsen af illegal arbejdskraft og samtidig klart markere, at der ses med stor alvor på ulovlig beskæftigelse af udlændinge. Det foreslås derfor med lovforslaget, at den, som dømmes for under særligt skærpende omstændigheder at overtræde udlændingelovens regler om beskæftigelse af udlændinge, skal kunne frakendes retten til at deltage i ledelsen af den form for erhvervsvirksomhed, som pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelsen af udlændingeloven. Lovforslaget er samtidig en udmøntning af forslaget i Socialdemokratiets helhedsplan for dansk udlændingepolitik, ”Retfærdig og Realistisk”, om fratagelse af retten til at drive virksomhed.

Der henvises til afsnit 2.1.

Lovforslaget er også en opfølgning på den del af trepartsaftalen om mangel på arbejdskraft indgået mellem regeringen, arbejdsmarkedets parter og KL den 6. oktober 2021, der omhandler hurtig jobstart. I forlængelse af trepartsaftalen blev aftaleparterne således enige om, at udenlandske kandidatdimittender, der har afsluttet en kandidatuddannelse i Danmark, og som har ansøgt om opholdstilladelse efter en af erhvervsordningerne grundet tilbud om fuldtidsbeskæftigelse, skal have mulighed for at påbegynde deres fuldtidsarbejde uden at skulle afvente sagsbehandlingen i Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Hensigten er, at kandidaten søger relevant beskæftigelse i forlængelse af vedkommendes uddannelse.

Lovforslaget udmønter forståelsesteksten.

Der henvises til afsnit 2.2.

Greencardordningen blev ophævet den 10. juni 2016, jf. herved lov nr. 612 af 8. juni 2016, blandt andet fordi et flertal i Folketinget ikke fandt, at ordningen fungerede efter hensigten.

Adgangen til at få et greencard forlænget blev ikke ophævet eller ændret i forbindelse med ophævelsen af ordningen, og forlængelsesbetingelserne er heller ikke ændret efterfølgende. Udlændinge, som allerede har et greencard, kan således i dag få tilladelsen forlænget i op til tre år, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Adgangen til at få opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver og få forlænget en opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver blev heller ikke ophævet ved lov nr. 612 af 8. juni 2016.

Henset til, at der nu er gået næsten 6 år siden, at greencardordningen blev ophævet, finder regeringen, at det nu er på tide at lukke helt ned for ordningen.

Lovforslaget indeholder derfor også forslag om at ophæve muligheden for forlængelse af opholdstilladelse for greencardhavere og deres medfølgende familie med virkning fra 1. april 2024.

Der henvises til afsnit 2.3.

Formålet med Start Up Denmark er at tiltrække internationale iværksættere med innovative forretningsidéer, der kan skabe nye succesfulde virksomheder og bidrage til vækst og arbejdspladser i Danmark. For at opnå opholdstilladelse under ordningen skal iværksættere have vurderet deres ansøgning af et ekspertpanel nedsat af Erhvervsstyrelsen. Hvis ekspertpanelet godkender en ansøgning, kan iværksætterne efterfølgende søge opholdstilladelse i Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

Erhvervsstyrelsen varetager sekretariatsbetjeningen af ekspertpanelet (Startup Denmark sekretariatet, herefter blot sekretariatet). Sekretariatet foretager en indledende screening af forretningsplanerne, inden de forelægges ekspertpanelet. Erfaringerne viser, at mange af de forretningsplaner, som forelægges ekspertpanelet, ikke har en tilstrækkelig kvalitet til at kunne blive godkendt. Det medfører en unødvendig byrde for ekspertpanelet og giver i perioder længere sagsbehandlingstider. Derfor bør sekretariatet have et klart mandat til at frascreene forretningsplaner, som ikke vurderes egnet til bedømmelse af ordningens ekspertpanel. Det bør ske ved, at der indføres en række nye konkrete screeningskriterier, der sikrer, at de forretningsplaner, ekspertpanelet bedømmer, har den fornødne kvalitet. Ekspertpanelet vurderer ansøgninger ud fra en række bedømmelseskriterier. Bedømmelseskriterierne kan løbende justeres i dialog med ekspertpanelet på baggrund af erfaringer for at sikre en ensartet og fyldestgørende vurdering af forretningsplaner. Lovforslaget indeholder på den baggrund forslag om, at erhvervsministeren, efter forhandling med udlændinge- og integrationsministeren, kan fastsætte regler for, hvilke screenings- og bedømmelseskriterier udlændinge skal leve op til for at kunne søge om opholdstilladelse efter Startup Denmark ordningen.

Desuden indeholder lovforslaget forslag om, at erhvervsministeren skal kunne fastsætte nærmere regler for, hvordan ekspertpanelet skal sammensættes. Dette skal medvirke til en ensartet sagsbehandling, kortere sagsbehandlingstid og gennemsigtighed for ansøgere.

I nogle tilfælde har udenlandske iværksættere en nærtforestående konkret forretningsmulighed i Danmark, der kræver, at de hurtigt kan flytte til landet. Det kan f.eks. være, at de er optaget på et acceleratorprogram eller er blevet en del af et forskningsprojekt. Det bør derfor være muligt for sekretariatet at behandle ansøgninger af denne karakter før andre ansøgninger, der ikke kræver samme hastebehandling. Det bør desuden være muligt for sekretariatet at give Styrelsen for International Rekruttering og Integration besked om, at en ansøgning om opholdstilladelse på grundlag af en forretningsplan, som er godkendt af ekspertpanelet, bør behandles hurtigst muligt og før eventuelle andre ansøgninger. Lovforslaget indeholder derfor forslag om, at erhvervsministeren, efter forhandling med udlændinge- og integrationsministeren, skal kunne fastsætte nærmere regler for hastebehandling af visse ansøgninger efter Start Up Denmark.

Endelig indeholder lovforslaget forslag om, at Erhvervsstyrelsen (sekretariatet) skal kunne indsamle CPR-numre fra Styrelsen for international Rekruttering og Integration samt oplysninger fra indkomstregisteret og samkøre dem med Erhvervsstyrelsens egne registre med henblik på, at sekretariatet bl.a. kan verificere de

oplysninger, iværksættere opgiver, når de søger om godkendelse af deres forretningsplan hos Start Up Denmark med henblik på efterfølgende at kunne søge om forlængelse af deres opholdstilladelse hos Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Dataene skal desuden bruges til at foretage effektmåling af ordningen.

Der henvises til afsnit 2.4.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Forslag om indskrænkning af retten til at drive virksomhed i visse tilfælde ved overtrædelse af reglerne om beskæftigelse af udlændinge

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Udlændingeloven

Efter udlændingelovens § 59, stk. 5, straffes den, som beskæftiger en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser. Strafferammen for overtrædelse af § 59, stk. 5, er bøde eller fængsel indtil 2 år. Der kan idømmes straf efter bestemmelsen, selvom overtrædelsen ikke er begået forsætligt, men alene simpelt eller groft uagtsomt.

Efter § 59, stk. 6, 1. pkt., skal det ved straffens udmåling efter § 59, stk. 5, betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, at der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, eller at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet. Det følger af § 59, stk. 6, 2. pkt., at det skal betragtes som en særligt skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået under en eller flere af de i § 59, stk. 6, 1. pkt. nævnte omstændigheder og som led i udøvelse af erhvervsvirksomhed.

Bødeniveauet for ulovlig beskæftigelse af udlændinge blev ændret ved lov nr. 428 af 9. juni 2004 om ændring af udlændingeloven (Skærpelse af strafniveauet m.v. for ulovlig beskæftigelse af udlændinge), jf. herved lovforslag nr. L 217 af 31. marts 2004, Folketingstidende 2003-2004, tillæg A, side 7447-7456. Vedrørende Folketingets behandling af lovforslaget henvises til Folketingstidende 2003-2004, tillæg B, side 2281-2290. Det er om bødeniveauet ved ulovlig beskæftigelse af en udlænding forudsat i betænkning af 27. maj 2004 til lovforslag nr. L 217, Folketingstidende 2003-04, tillæg B, side 2283-2284, at der som udgangspunkt nedlægges påstand om en bøde på 10.000 kr. pr. beskæftiget udlænding pr. påbegyndt måned.

Ved lov nr. 561 af 7. maj 2019 om ændring af udlændingeloven (Skærpet bødeniveau) blev bødeniveauet for beskæftigelse af ulovlig arbejdskraft skærpet i de tilfælde, hvor overtrædelsen er begået forsætligt eller groft uagtsomt, eller hvor der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre.

Det er forudsat i forarbejderne til lov nr. 561 af 7. maj 2019, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 151 som fremsat, side 64, at der som udgangspunkt nedlægges påstand om en bøde på 25.000 kr. pr. beskæftiget udlænding pr. påbegyndt måned, hvis overtrædelsen er begået forsætligt. Er overtrædelsen begået groft uagtsomt,

er det forudsat, at der som udgangspunkt nedlægges påstand om en bøde på 15.000 kr. pr. beskæftiget udlænding pr. påbegyndt måned. Herudover er det forudsat, at der som udgangspunkt nedlægges påstand om en bøde på 25.000 kr. pr. beskæftiget udlænding pr. påbegyndt måned, hvis der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre. Endvidere er det forudsat, at der som udgangspunkt nedlægges påstand om en bøde på 20.000 kr. pr. beskæftiget udlænding pr. påbegyndt måned, hvis udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet.

Bestemmelsen i § 59, stk. 6, 2. pkt., blev indført ved lov nr. 1003 af 27. juni 2020 om ændring af udlændingeloven (Skærpet bødestraf for virksomheders brug af illegal arbejdskraft). Det er forudsat i forarbejderne til lov nr. 1003 af 27. juni 2020, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 188 som fremsat, side 14, at bødeniveauerne fordobles i de tilfælde, hvor overtrædelsen af § 59, stk. 5, er begået under en eller flere af de skærpende omstændigheder, der er nævnt i § 59, stk. 6, 1. pkt., og som led i udøvelse af erhvervsvirksomhed.

Efter § 59, stk. 6, 2. pkt., er det således for det første en betingelse, at overtrædelsen af § 59, stk. 5, er begået under en eller flere af de skærpende omstændigheder, der er nævnt i § 59, stk. 6, 1. pkt., jf. ovenfor, og for det andet at overtrædelsen af § 59, stk. 5, er begået som led i udøvelse af erhvervsvirksomhed. Både selskaber m.v. (juridiske personer) og fysiske personer kan være ansvarssubjekter, idet fysiske personer kan ifalde strafansvar efter reglerne i § 59, stk. 5, jf. stk. 6, mens juridiske personer kan ifalde strafansvar efter reglerne i § 59, stk. 5, jf. stk. 6, jf. § 61, jf. straffelovens 5. kapitel, herunder straffelovens §§ 26 og 27.

Om sondringen mellem, hvornår enkeltmandsvirksomheder kan pålægges ansvar som juridisk person og som fysisk person, følger det af straffelovens § 26, stk. 2, at bestemmelser om strafansvar for selskaber m.v. endvidere omfatter enkeltmandsvirksomheder, for så vidt disse navnlig under hensyn til deres størrelse og organisation kan sidestilles med de i stk. 1 nævnte selskaber. Det er ifølge forarbejderne (L 201 af 7. februar 1996, de almindelige bemærkninger afsnit 3.2, pkt. a) en forudsætning for et sådant ansvar, at enkeltmandsvirksomheden med hensyn til kompetence- og ansvarsfordeling er organiseret på en sådan måde, at det findes naturligt at sidestille virksomheden med en juridisk person, og at enkeltmandsvirksomheden (på gerningstidspunktet) beskæftiger omkring 10-20 ansatte.

Bestemmelsen omfatter ikke mindre enkeltmandsvirksomheder, der består af indehaveren og et mindre antal ansatte, og dette gælder, uanset om en sådan mindre enkeltmandsvirksomhed vil kunne sidestilles med for eksempel et anpartsselskab med et tilsvarende antal ansatte.

Der kan henvises til dommen refereret i TfK 2019.1098 Ø, hvor landsretten fandt, at rette tiltalte i sag mod enkeltmandsvirksomhed var ejeren og ikke den juridiske person. I sagen blev tiltalte idømt en bøde på 200.000 kr. for beskæftigelse af hustru uden arbejdstilladelse.

Om udøvelse af erhvervsvirksomhed fremgår det af forarbejderne til lov nr. 1003 af 27. juni 2020, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 188 som fremsat, side 14, at uanset deres faktiske virksomhed eller mangel på samme vil aktieselskaber, anpartsselskaber, andelsselskaber, interessentskaber, kommanditselskaber og erhvervsdrivende fonde i almindelighed skulle anses for at udøve erhvervsvirksomhed, og at dette også gælder, hvis et aktieselskab eller anpartsselskab er 100 % ejet af stat, region eller kommune. Det fremgår endvidere af side 14, at vurderingen af, om aktiviteter, der udøves i regi af andre sammenslutninger end de nævnte, udgør

erhvervsvirksomhed, beror på en samlet og konkret vurdering, hvor der kan lægges vægt på bl.a. formålet, karakteren og omfanget af aktiviteterne.

Ligeledes fremgår det af side 14, at hvis aktiviteterne udøves med systematisk indtægtserhvervelse for øje - dvs. det afgørende formål er at opnå et overskud - vil der være tale om erhvervsvirksomhed, medmindre aktiviteterne har et i økonomisk henseende meget begrænset omfang. Hvis aktiviteterne udøves med private eller ideelle formål som det primære formål, kan der ikke desto mindre være tale om erhvervsvirksomhed i § 59, stk. 6, 2. pkt.'s forstand, hvis aktiviteterne har et i økonomisk henseende betydeligt omfang. Som eksempler på private og ideelle formål kan nævnes boligformål, politiske formål, sociale formål og udøvelse af fritidsinteresser som sejlsads, kunstsamling, ridning, spejder mv.

Det fremgår herudover af forarbejderne til lov nr. 1003 af 27. juni 2020, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 188 som fremsat, side 15, at uanset aktiviteternes karakter og omfang vil virksomhed, der drives af stat, region eller kommune eller af en statslig, regional eller kommunal selvejende institution, ikke være erhvervsvirksomhed i § 59, stk. 6, 2. pkt.'s forstand, men at en privat selvejende institution derimod afhængig af aktiviteternes karakter og omfang godt kan være en erhvervsvirksomhed i § 59, stk. 6, 2. pkt.'s forstand. Dette gælder også, hvis den private selvejende institution overvejende finansieres af tilskud fra stat, region eller kommune. Som eksempler nævnes, at mindre ideelle foreninger, private selvejende institutioner, andelsboligforeninger, boligafdelinger i en almennyttig boligorganisation og ejerforeninger normalt ikke vil være erhvervsvirksomhed, hvorimod ideelle foreninger eller private selvejende institutioner med mere end nogle få fuldtidsansatte og andelsboligforeninger, boligafdelinger og ejerforeninger med mere end ca. ti boliger som udgangspunkt må anses for erhvervsvirksomhed i den foreslåede bestemmelses forstand.

Det fremgår ligeledes, at enkeltmandsvirksomheder normalt vil være erhvervsvirksomhed, hvis aktiviteterne udøves med systematisk indtægtserhvervelse for øje. Hvis aktiviteterne udøves med private eller ideelle formål som det primære formål, kan der ikke desto mindre være tale om erhvervsvirksomhed i § 59, stk. 6, 2. pkt.'s forstand, hvis aktiviteterne har et i økonomisk henseende betydeligt omfang. Det bemærkes endvidere samme sted, at det ifølge bestemmelsens forarbejder er en forudsætning for at gøre strafansvar gældende mod en enkeltmandsvirksomhed som sådan efter straffelovens § 26, stk. 2, at virksomheden beskæftiger omkring 10-20 ansatte.

Herudover fremgår det, at vurderingen af, om aktiviteter, der udøves af fysiske personer, udgør erhvervsvirksomhed, ligeledes beror på en samlet og konkret vurdering, hvor der kan lægges vægt på bl.a. formålet, karakteren og omfanget af aktiviteterne. Antallet af ansatte er ikke afgørende for, om der er tale om erhvervsvirksomhed i § 59, stk. 6, 2. pkt.'s forstand, hvorfor bestemmelsen derfor kan omfatte f.eks. indehaveren af mindre enkeltmandsvirksomheder, der består af indehaveren og få ansatte.

Det fremgår også, at hvis en fysisk person, der ejer, leder eller er ansat i en erhvervsdrivende virksomhed, som privatperson ulovligt har beskæftiget en udlænding til eksempelvis undervisning eller tolkeopgaver til private formål, børnepasning, rengøringsarbejde eller renoveringsarbejde i sit private hjem, er der ikke tale om udøvelse af erhvervsvirksomhed i § 59, stk. 6, 2. pkt.'s forstand.

Bødeniveauerne er således med lov nr. 1003 af 27. juni 2020 fordoblet i de tilfælde, hvor overtrædelsen er begået under de skærpende omstændigheder, der er nævnt i § 59, stk. 6, 1. pkt., og som led i udøvelse af

erhvervsvirksomhed til et udgangspunkt på mellem 30.000 kr. og 50.000 kr. pr. beskæftiget udlænding pr. påbegyndt måned, afhængigt af hvilken skærpende omstændighed i § 59, stk. 6, 1. pkt., der er tale om.

De skærpede bødeniveauer efter lov nr. 1003 af 27. juni 2020 finder anvendelse på overtrædelser begået efter lovens ikrafttræden den 1. juli 2020.

Fastsættelsen af straffen beror på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne bødeniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens 10. kapitel.

Fængselsstraf idømmes i særlige situationer, hvor der foreligger grove eller gentagne overtrædelser, herunder i tilfælde, hvor en højere grad af tilregnelse hos arbejdsgiveren kan påvises, og hvor der er tale om en mere langvarig, organiseret eller på anden vis konsekvent udnyttelse af ulovlig udenlandsk arbejdskraft.

Der kan henvises til dommen refereret i U.2004.1989, hvor landsretten fandt, at beskæftigelsen af to udlændinge uden arbejdstilladelse i to måneder, var en lovovertrædelse, der var begået forsætligt og med henblik på at opnå en økonomisk fordel. Idet det samtidig var tredje gang at tiltalte blev dømt for en sådan lovovertrædelse, blev tiltalte idømt ubetinget fængsel i 20 dage og fik konfiskeret den opnåede fortjeneste på 20.000 kr.

2.1.1.2 Rettighedsfrakendelse efter straffeloven

Det fremgår af straffelovens § 78, stk. 2, at den, der er dømt for strafbart forhold, kan udelukkes fra at udøve virksomhed, som kræver en særlig offentlig autorisation eller godkendelse, såfremt det udviste forhold begrundes en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet.

Straffelovens § 79, stk. 1, fastsætter, at den, som udøver en af de i § 78, stk. 2, omhandlede virksomheder, ved dom for strafbart forhold kan frakendes retten til fortsat at udøve den pågældende virksomhed eller til at udøve den under visse former, såfremt det udviste forhold begrundes en nærliggende fare for misbrug af stillingen. Det samme gælder, når særlige omstændigheder taler derfor, ved udøvelse af anden virksomhed, dvs. virksomhed, der ikke kræver en særlig offentlig autorisation eller godkendelse, jf. § 79, stk. 2, 1. pkt.

Det følger endelig af straffelovens § 79, stk. 2, 2. pkt., at der efter samme regel kan ske frakendelse af retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed her i landet eller i udlandet uden at hæfte personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser. Formålet med § 79, stk. 2, 2. pkt., er at hindre misbrug af den begrænsede hæftelse i selskaber mv.

Frakendelse af retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed efter § 79, stk. 2, 2. pkt., omfatter for det første den formelle deltagelse i form af registrering i Erhvervsstyrelsens it-system som direktør, medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet eller som likvidator i en erhvervsvirksomhed. Det samme gælder registrering som ledelsesmedlem i et tilsvarende udenlandsk register.

Frakendelse af retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed omfatter for det andet den reelle deltagelse i form af faktisk udøvelse af ledelsesbeføjelser i en erhvervsvirksomhed, dvs. faktisk udøvelse af en direktørs eller likvidators eller et bestyrelsesmedlems eller tilsynsrådsmedlems beføjelser i virksomheden. Det

vil omfatte virksomheder, hvis ledelse på grund af deres juridiske form ikke er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, dvs. enkeltmandsvirksomheder og interessentskaber og kommanditselskaber, medmindre samtlige interessenter henholdsvis komplementarer er kapitalselskaber. Det vil endvidere omfatte virksomheder, hvis ledelse er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, men hvor registreringen helt eller delvis ikke svarer til de faktiske forhold. En frakendelse af retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed omfatter derimod ikke en ejers blotte udøvelse af ejerbeføjelser f.eks. på et selskabs generalforsamling.

Frakendelse af retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed omfatter også deltagelse i ledelsen af en filial af en udenlandsk erhvervsvirksomhed.

Straffelovens § 79, stk. 2, 2. pkt., giver mulighed for at frakende retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed, hvorimod deltagelse i ledelsen af ikke-erhvervsmæssige aktiviteter ikke er omfattet af bestemmelsen. Uanset deres faktiske virksomhed eller mangel på samme anses aktieselskaber, anpartsselskaber, andelsselskaber, interessentskaber, kommanditselskaber og erhvervsdrivende fonde – med undtagelse af kommunale fællesskaber efter kommunestyrelseslovens § 60 – i denne sammenhæng altid for erhvervsvirksomhed. Deltagelse i ledelsen af aktieselskaber, anpartsselskaber, andelsselskaber, interessentskaber, kommanditselskaber og erhvervsdrivende fonde – med undtagelse af kommunale fællesskaber efter kommunestyrelseslovens § 60 – er således altid omfattet af en frakendelse af retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed. Dette gælder også, hvis et aktieselskab eller anpartsselskab er 100 % ejet af stat, region eller kommune.

Vurderingen af, om aktiviteter, der udøves i regi af andre sammenslutninger end de nævnte, udgør erhvervsvirksomhed, beror på aktiviteterne karakter og omfang. Hvis aktiviteterne udøves med gevinst for øje, er der normalt tale om erhvervsvirksomhed, medmindre aktiviteterne har et i økonomisk henseende meget begrænset omfang. Hvis aktiviteterne ikke udøves med gevinst for øje, kan der ikke desto mindre være tale om erhvervsvirksomhed i den foreslåede bestemmelses forstand, hvis aktiviteterne har et i økonomisk henseende betydeligt omfang.

Uanset aktiviteterne karakter og omfang er virksomhed, der drives af stat, region eller kommune eller af en statslig, regional eller kommunal selvejende institution, dog ikke erhvervsvirksomhed i bestemmelsens forstand. En privat selvejende institution vil derimod afhængig af aktiviteterne karakter og omfang kunne være en erhvervsvirksomhed i bestemmelsens forstand. Dette gælder også, hvis den private selvejende institution overvejende finansieres af tilskud fra stat, region eller kommune.

Som typiske eksempler kan nævnes, at mindre ideelle foreninger, private selvejende institutioner, andelsboligforeninger, boligafdelinger i en almennyttig boligorganisation og ejerforeninger ikke vil være erhvervsvirksomhed, hvorimod ideelle foreninger eller private selvejende institutioner med mere end nogle få fuldtidsansatte og andelsboligforeninger, boligafdelinger og ejerforeninger med mere end ca. ti boliger som udgangspunkt må anses for erhvervsvirksomhed i bestemmelsens forstand.

Frakendelse af retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed efter straffelovens § 79, stk. 2, 2. pkt., omfatter endvidere deltagelse i ledelsen af en personligt drevet virksomhed (enkelthandsvirksomhed), som ejes af en anden, eksempelvis den pågældendes ægtefælle eller samlever.

Anvendelsen af straffelovens § 78, stk. 2, og § 79, stk. 1 og 2, forudsætter, at den pågældende er dømt for et strafbart forhold, der begrundet en nærliggende fare for misbrug af stillingen. Der skal således foretages en konkret vurdering af, om der på baggrund af navnlig forholdets grovhed og nærmere karakter, antallet af evt. gentagelsestilfælde og gerningsmandens personlige forhold konkret er grund til at antage en risiko for misbrug af stillingen. Det er ikke en betingelse, at det strafbare forhold er begået under arbejdet, men det vil ofte være tilfældet.

Det følger af straffelovens § 79, stk. 3, 1. pkt., at frakendelse sker på tid fra 1 til 5 år, regnet fra endelig dom, eller indtil videre, i hvilket tilfælde spørgsmålet om fortsat udelukkelse fra den pågældende virksomhed efter 5 års forløb kan indbringes for retten efter de i § 78, stk. 3, indeholdte regler.

Det følger af straffelovens § 78, stk. 3, 1. pkt., at spørgsmål om, hvorvidt det udviste forhold er til hinder for udøvelse af en i § 78, stk. 2, omhandlet virksomhed, af anklagemyndigheden på begæring enten af den, der har fået afslag på ansøgning om sådan autorisation eller godkendelse, eller af vedkommende myndighed skal indbringes for retten. Af straffelovens § 78, stk. 3, 2. pkt., følger, at straffelovens § 59, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse. Af straffelovens § 78, stk. 3, 3. pkt., følger, at afgørelsen træffes ved kendelse. Af straffelovens § 78, stk. 3, 4. pkt., følger, at såfremt afgørelsen går ud på udelukkelse fra den pågældende virksomhed, kan spørgsmålet på ny indbringes for retten, dog tidligst efter 2 års forløb. Af straffelovens § 78, stk. 3, 5. pkt., følger, at autorisation eller godkendelse også inden udløbet af denne frist kan meddeles af vedkommende myndighed.

Det følger af straffelovens § 79, stk. 3, 2. pkt., at når særlige omstændigheder taler derfor, kan justitsministeren tillade, at indbringelse for retten sker, inden den i § 79, stk. 3, 1. pkt., nævnte 5 års frist er forløbet.

Straffelovens § 79, stk. 4, 1. pkt., fastsætter, at retten under behandlingen af de i § 79, stk. 1 og 2, nævnte sager ved kendelse kan udelukke den pågældende fra at udøve virksomheden, indtil sagen er endeligt afgjort. Det kan ved dommen i sagen bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning, jf. § 79, stk. 4, 2. pkt. En sådan frakendelse allerede inden sagen er afgjort, anvendes dog meget restriktivt, og sigter således til grovere og mere åbenbare forhold.

Udøvelse af virksomhed i strid med en rettighedsfrakendelse efter § 79 kan straffes efter straffelovens § 131. Af § 131 fremgår, at den, som offentligt eller i retsstridig hensigt udgiver sig for at have en offentlig myndighed eller offentlig bemyndigelse til en virksomhed, eller som uden offentlig bemyndigelse udøver en virksomhed, til hvilken en sådan kræves, eller vedblivende udøver en virksomhed, til hvilken retten er ham frakendt, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Regeringen vil det illegale arbejdsmarked til livs. Det underminerer den danske samfundsmodel, når der er et parallelt og illegalt arbejdsmarked, hvor mennesker uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med en arbejdstilladelse arbejder til meget lave lønninger og under helt uacceptable forhold. Regeringen vil ikke acceptere, at mennesker kynisk udnyttes, og at helt almindelige danske lønmodtagerrettigheder trædes under fode.

Med henblik på at understrege, at der ses med stor alvor på ulovlig beskæftigelse af udlændinge og den udnyttelse af udenlandsk arbejdskraft, der herved kan finde sted, blev bøderne for virksomheder, der ulovligt og

under særligt skærpende omstændigheder og som led i udøvelse af erhvervsvirksomhed, beskæftiger udenlandsk arbejdskraft fordoblet med lov nr. 1003 af 27. juni 2020.

Regeringen finder, at det skærpede straffniveau skal suppleres med en mulighed for – i videre omfang end i dag – at idømme rettighedsfrakendelse i sager om grove overtrædelser af udlændingelovens regler om anvendelse af illegal arbejdskraft for hermed at forebygge overtrædelser af udlændingeloven og samtidig klart markere, at ulovlig beskæftigelse af udlændinge er uacceptabelt.

Det foreslås derfor, at der indsættes en ny bestemmelse i udlændingelovens § 59 c, hvorefter den, som dømmes for under særligt skærpende omstændigheder, jf. herved § 59, stk. 6, 2. pkt., at overtræde § 59, stk. 5, kan frakendes retten til at deltage i ledelsen af den form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelser af § 59, stk. 5.

Begrebet ”særligt skærpende” omstændigheder skal forstås i overensstemmelse med udlændingelovens § 59, stk. 6, 2. pkt. Det udgør således en særligt skærpende omstændighed, at forholdet er begået som led i erhvervsvirksomhed og under en eller flere af de i § 59, stk. 6, 1. pkt., nævnte omstændigheder, dvs. at overtrædelserne er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, at der ved overtrædelserne er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, eller at udlændingen ikke har haft ret til at opholde sig her i landet.

En rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse vil indebære, at den pågældende ikke må deltage i ledelsen af den form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelser af udlændingelovens § 59, stk. 5.

Begrebet ”erhvervsvirksomhed” skal forstås i overensstemmelse med anvendelsen af begrebet i udlændingelovens § 59, stk. 6, 2. pkt. Uanset deres faktiske virksomhed eller mangel på samme vil aktieselskaber, anpartsselskaber, andelsselskaber, interessentskaber, kommanditselskaber og erhvervsdrivende fonde således i almindelighed skulle anses for at udøve erhvervsvirksomhed. Dette gælder også, hvis et aktieselskab eller anpartsselskab er 100 % ejet af stat, region eller kommune. Vurderingen af, om aktiviteter, der udøves i regi af andre sammenslutninger end de nævnte, udgør erhvervsvirksomhed, beror på en samlet og konkret vurdering, hvor der kan lægges vægt på bl.a. formålet, karakteren og omfanget af aktiviteterne. Hvis aktiviteterne udøves med systematisk indtægtserhvervelse for øje, vil der være tale om erhvervsvirksomhed, medmindre aktiviteterne har et i økonomisk henseende meget begrænset omfang. Der henvises generelt til afsnit 2.1.1.1.

Begrebet ”at deltage i ledelsen” skal forstås i overensstemmelse med anvendelsen af begrebet i straffelovens § 79, stk. 2, 2. pkt. Begrebet omfatter således både den formelle deltagelse i form af registrering i Erhvervsstyrelsens it-system som direktør, medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet eller som likvidator i en erhvervsvirksomhed og den reelle deltagelse i form af faktisk udøvelse af ledelsesbeføjelser i en erhvervsvirksomhed, dvs. faktisk udøvelse af en direktørs eller likvidators eller et bestyrelsesmedlems eller tilsynsrådsmedlems beføjelser i virksomheden. Der henvises til afsnit 2.1.1.2.

En rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse vil – modsat efter straffelovens § 79, stk. 2, 2. pkt. – ikke være begrænset til at angå deltagelse i ledelsen af en erhvervsvirksomhed, hvor den pågældende ikke hæfter personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser. En rettighedsfrakendelse efter den foreslåede

bestemmelse vil således indebære, at den pågældende ikke må deltage i ledelsen i nogen form for erhvervsvirksomhed, herunder personligt drevne virksomheder, der udøver virksomhed omfattet af rettighedsfrakendelsen, jf. herom straks nedenfor

Frakendelsen vil være begrænset til den form for erhvervsvirksomhed, som pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelsen af § 59, stk. 5, jf. stk. 6, 2. pkt. Formålet hermed er at sikre, at den pågældende ikke fortsætter med at deltage i ledelsen af erhvervsvirksomhed inden for det virkefelt, hvor vedkommende begik overtrædelsen. Hvordan virkefeltet og dermed rettighedsfrakendelsen afgrænses i konkrete sager, vil – som det også er tilfældet ved anvendelsen af straffelovens rettighedsfrakendelsesregler – bero på domstolenes konkrete vurdering.

Domstolene vil i den forbindelse først og fremmest skulle lægge vægt på, hvilken type af varer eller tjenesteydelser den pågældende virksomhed hovedsageligt udbød på tidspunktet for lovovertrædelsen. Det vil tillige bl.a. kunne indgå, om virksomheden drives i detailleret eller primært henvender sig til erhvervskunder. Hvis overtrædelsen eksempelvis er begået som led i driften af en kiosk, vil den pågældende efter en konkret vurdering kunne frakendes retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed, der beskæftiger sig med detail salg af føde-, drikke- og tobaksvarer. Hvis overtrædelsen er begået som led i driften af et tømrerfirma, vil frakendelsen kunne afgrænses til erhvervsvirksomheder, der udfører tømrer- og bygningsarbejde og renovering af bygninger. Hvis overtrædelsen er begået som led i driften af et pizzeria, vil frakendelsen kunne afgrænses til restaurationsvirksomhed.

Det er virksomhedens reelle virkefelt, der er afgørende for frakendelsens omfang. Hvilke brancher, virksomheden har registreret sig under i Det Centrale Virksomhedsregister (CVR), har således ikke i sig selv betydning i denne sammenhæng, men kan dog indgå som et moment ved fastlæggelsen af, inden for hvilken branche den pågældende udøvede virksomhed. Hvis den tiltalte eksempelvis reelt udøvede kioskvirksomhed på tidspunktet for lovovertrædelsen, men virksomheden i CVR var registreret som en tøjforretning, vil det således være kioskvirksomhed, der er udgangspunkt for frakendelsen.

Det bemærkes, at såfremt en person er ledelsesmedlem i flere virksomheder, vil frakendelse efter den foreslåede bestemmelse alene være knyttet til den form for virksomhed, som den virksomhed, der beskæftigede udenlandsk arbejdskraft i strid med udlændingelovens § 59, stk. 6, 2. pkt., jf. stk. 5, udøver.

Det forudsættes ikke med den foreslåede bestemmelse, at Erhvervsstyrelsen skal registrere rettighedsfrakendte personer eller slette disse fra CVR-registret. Rettighedsfrakendelser efter den foreslåede ordning, vil fremgå af Kriminalregistret.

En rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse vil ikke omfatte retten til at være *ansat* i den form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende er frakendt retten til at deltage i ledelsen af. En person, der efter den foreslåede bestemmelse er frakendt retten til at deltage i ledelsen af restaurationsvirksomheder, vil således fortsat kunne være ansat i en sådan, så længe den pågældende ikke udøver ledelsesbeføjelser, dvs. faktisk udøver en direktørs eller en likvidators eller et bestyrelsesmedlems eller et tilsynsrådsmedlems beføjelser i virksomheden.

Det forudsættes, at rettighedsfrakendelse kan ske i de grovere sager omfattet af udlændingelovens § 59, stk. 6, 2. pkt. Domstolene vil i den enkelte sag skulle foretage en konkret vurdering af, om det vil være proportionalt at idømme den tiltalte en rettighedsfrakendelse. Domstolene vil i den forbindelse bl.a. kunne lægge vægt på overtrædelsens omfang, grovhed og varighed, eventuelle tidligere overtrædelser, den udviste tilregnelser og størrelsen af den evt. tilsigtede økonomiske fordel. Domstolene vil samtidig skulle inddrage den tiltaltes personlige forhold og konsekvenserne af en evt. rettighedsfrakendelse i vurderingen.

Det forudsættes, at der som udgangspunkt vil kunne idømmes rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse i tilfælde, der kan medføre større bøder og fængselsstraf. Det vil navnlig være tilfældet, hvor overtrædelsen omfatter flere udlændinge eller strækker sig over en længere periode, hvor flere af de skærpende omstændigheder nævnt i udlændingelovens § 59, stk. 6, 1. pkt., er til stede, eller hvor den tiltalte mange gange tidligere har overtrådt § 59, stk. 5. Det er ikke en betingelse for anvendelse af den foreslåede bestemmelse, at det udviste forhold begrundes nærliggende fare for misbrug af stillingen, men domstolene vil kunne inddrage, hvorvidt der i den konkrete sag gør sig forhold gældende, der indikerer en risiko for gentagelse, herunder relevante forstraffe. Det er med forslaget forudsat, at personer, der idømmes fængselsstraf efter udlændingelovens § 59, stk. 6, 2. pkt., jf. stk. 5, som det altovervejende udgangspunkt samtidig vil skulle idømmes rettighedsfrakendelse efter den foreslåede § 59 c.

Der er med forslaget ikke tiltænkt en ændring i den gældende praksis for bøde- og fængselsstraf efter udlændingeloven. Det bemærkes dog, at det fremgår af straffelovens § 82, nr. 12, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som en formildende omstændighed, at gerningsmanden på grund af den strafbare handling frakendes en af de i straffelovens § 79 omhandlede rettigheder eller påføres andre følger, der kan sidestilles med straf. Domstolene vil således kunne inddrage en evt. rettighedsfrakendelse efter den foreslåede § 59 c i udlændingeloven i strafudmålingen.

Såfremt en person opfylder betingelserne for rettighedsfrakendelse efter såvel den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 59 c som straffelovens §§ 78 eller 79, vil det være udlændingelovens § 59 c, der skal idømmes frakendelse efter.

Det forudsættes, at alene fysiske personer idømmes rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse. Det vil i praksis som udgangspunkt alene være relevant at idømme den eller de personer, der på tidspunktet for overtrædelsen af udlændingelovens § 59, stk. 5, jf. stk. 6, 2. pkt., deltog i ledelsen af den relevante erhvervsvirksomhed, rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse.

Vurderingen af, hvorvidt en person deltog i ledelsen, foretages ud fra samme principper som beskrevet ovenfor om begrebet ”at deltage i ledelsen”, hvorved såvel formel som faktisk ledelse er omfattet.

Eventuel rettighedsfrakendelse over for juridiske personer vil skulle ske efter straffelovens almindelige regler.

Det foreslås ligeledes, at frakendelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 59 c, skal ske efter de i straffelovens § 79, stk. 3, indeholdte regler.

Det betyder, at en frakendelse vil ske på tid fra 1 til 5 år regnet fra endelig dom eller indtil videre, i hvilket tilfælde spørgsmålet om fortsat udelukkelse fra at kunne udøve den pågældende virksomhed efter 5 års forløb

kan indbringes for retten efter straffelovens § 78, stk. 3. Der henvises til afsnit 2.1.1.2. En frakendelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 59 c vil således som udgangspunkt blive fastsat til en periode på mellem 1 og 5 år. Det forudsættes, at en frakendelse på en periode indtil videre klart vil have undtagelsens karakter og kun vil finde anvendelse i gentagelsestilfælde, hvor der foreligger forsæt. Fastsættelsen af frakendelsesperiodens længde vil bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen.

Overtrædelse af en rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 59 c vil kunne straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder efter straffelovens § 131.

2.1.3. Forholdet til internationale forpligtelser - Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)

2.1.3.1. Artikel 1 i 1. tillægsprotokol til EMRK

Efter artikel 1, stk. 1, i 1. tillægsprotokol til EMRK, er enhver fysisk eller juridisk person berettiget til uforstyrret nydelse af sin ejendom. Ingen må berøves sin ejendom undtagen i samfundets interesse og i overensstemmelse med de ved lov og folkerettens almindelige principper fastsatte betingelser. Det følger af artikel 1, stk. 2, at stk. 1 imidlertid ikke på nogen måde skal gøre indgreb i statens ret til at håndhæve sådanne love, som den anser for nødvendige for at overvåge, at ejendomsretten udøves i overensstemmelse med almenhedens interesse, eller for at sikre betaling af skatter, andre afgifter og bøder.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har i flere sager fundet, at tilladelse fra myndigheder til at udøve en bestemt virksomhed er omfattet af ejendomsbegrebet i artikel 1 i 1. tillægsprotokol til EMRK, jf. bl.a. Domstolens dom af 7. juni 2012 i *Centro Europa 7 S.R.L. og Di Stefano mod Italien*, præmis 177.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at sager vedrørende frakendelse af retten til at drive virksomhed i visse tilfælde ved overtrædelse af reglerne om beskæftigelse af udlændinge er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 1 i 1. tillægsprotokol til EMRK. Frakendelse af retten til at drive virksomhed vil således udgøre et indgreb i beskyttelsen efter tillægsprotokol nr. 1, artikel 1.

Det er en grundlæggende betingelse for, at indgreb i retten til at drive erhvervsvirksomhed er i overensstemmelse med artikel 1 i 1. tillægsprotokol til EMRK, at indgrebet er lovligt, varetager et legitimt formål og at der er en rimelig grad af proportionalitet mellem de foranstaltninger der benyttes og de formål som indgrebet varetager.

I den forbindelse bemærkes det, at legalitetsprincippet er opfyldt samt at lovforslaget varetager et legitimt formål ved at forebygge overtrædelser af udlændingeloven i form af anvendelse af illegal arbejdskraft.

Proportionalitetskravet indebærer både et krav om, at foranstaltningerne skal være egnede til at opnå det formål, der varetages med indgrebet, og at foranstaltningerne ikke må gå videre end nødvendigt for at opnå det pågældende formål. Ved vurderingen af, om proportionalitetskravet er opfyldt, foretages i praksis en konkret helhedsvurdering af sagen.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at lovforslaget er egnet til at opnå det legitime formål om at forebygge overtrædelser af udlændingeloven i form af anvendelse af illegal arbejdskraft.

Det er derfor afgørende, at der konkret foretages en afvejning af nødvendigheden af et indgreb. Det bemærkes i den forbindelse, at det i lovforslaget afsnit 2.1, at domstolene i den enkelte sag skal foretage en konkret vurdering af, om det vil være proportionalt at idømme den tiltalte en rettighedsfrakendelse. Domstolene vil i den forbindelse bl.a. kunne lægge vægt på overtrædelsens omfang, grovhed og varighed, eventuelle tidligere overtrædelser, den udviste tilregnelser og størrelsen af den eventuelt tilsigtede økonomiske fordel. Domstolene vil samtidig skulle inddrage den tiltaltes personlige forhold og konsekvenserne af en eventuel rettighedsfrakendelse i vurderingen. Det forudsættes, at der som udgangspunkt vil kunne idømmes rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse i tilfælde, der kan medføre større bøder og fængselsstraf. Domstolene vil ligeledes kunne inddrage, hvorvidt der i den konkrete sag gør sig forhold gældende, der indikerer en risiko for gentagelse, herunder relevante forstraffe.

Det bemærkes i den forbindelse, at lovforslaget er begrænset til overtrædelser af udlændingelovens regler om anvendelse af illegal arbejdskraft under *særligt skærpende omstændigheder*, og at forslaget er begrænset til *ledelsen* af den form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelsen af reglerne om anvendelse af illegal arbejdskraft. Personer, der får frakendt retten til at drive virksomhed, vil derimod fortsat kunne være ansat i den form for erhvervsvirksomhed, som de pågældende er frakendt retten til at deltage i ledelsen af. Frakendelse vil yderligere ske på tid fra 1 til 5 år regnet fra endelig dom eller indtil videre, i hvilket tilfælde spørgsmålet om fortsat udelukkelse fra at kunne udøve den pågældende virksomhed efter 5 års forløb kan indbringes for retten efter straffelovens § 78, stk. 3.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at forslaget kan gennemføres inden for rammerne af artikel 1, i 1. tillægsprotokol til EMRK.

2.2. Forslag om hurtig jobstart for kandidatdimitterende

2.2.1. Gældende ret

Det fremgår af udlændingelovens § 9 i, stk. 1, 1. pkt., at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding med henblik på uddannelse, hvis den pågældende er optaget på en uddannelse eller et kursus ved en uddannelsesinstitution her i landet.

De nærmere regler for meddelelse af studieopholdstilladelse er reguleret i bekendtgørelse nr. 588 af 7. maj 2019 om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende (studiebekendtgørelsen).

En udlænding med opholdstilladelse med henblik på at deltage i en videregående uddannelse her i landet gives samtidig arbejdstilladelse til beskæftigelse i indtil 20 timer ugentlig og med ret til beskæftigelse på fuld tid i månederne juni, juli og august. Dette følger af studiebekendtgørelsens § 16, stk. 1.

En udlænding, der afslutter en videregående uddannelse, kan ligeledes få 6 måneders opholdstilladelse med henblik på jobsøgning efter endt kandidatuddannelse. Dette følger af studiebekendtgørelsens § 5. Hvis udlændingen finder beskæftigelse i jobsøgningsperioden, må beskæftigelsen påbegyndes i det omfang, den er i overensstemmelse med udlændingens hidtidige arbejdstilladelse, dvs. ansættelse indtil 20 timer om ugen og fuld tid i månederne juni, juli og august. Beskæftigelse i videre omfang må ikke påbegyndes før, at der er opnået opholds- og arbejdstilladelse efter en af udlændingelovens øvrige bestemmelser om opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse, jf. herved udlændingelovens § 9 a, stk. 2.

Ud over et jobsøgningsophold efter studiebekendtgørelsens § 5 kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, der har afsluttet en dansk bachelor-, professionsbachelor-, kandidat- eller ph.d.-uddannelse senest 1 år før ansøgningens indgivelse (etableringskort), jf. udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 10.

Det følger af udlændingelovens § 9 i, stk. 11, 1. pkt., at en udlænding, der har opholdstilladelse som studerende (§ 9 i, stk. 1) eller som ph.d.-studerende (§ 9 i, stk. 2), og som har indgivet ansøgning om et etableringskort (§ 9 a, stk. 2, nr. 10), må arbejde, i tiden indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles et etableringskort.

2.2.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Udenlandske kandidater, der uddanner sig i Danmark, udgør en potentiel værdifuld arbejdskraft for danske virksomheder. I forlængelse af trepartsaftalen om mangel på arbejdskraft indgået mellem regeringen, arbejdsmarkedets parter og KL den 6. oktober 2021, blev parterne derfor enige om, at udenlandske kandidatdimittender, der har afsluttet en kandidatuddannelse i Danmark, og som har ansøgt om opholdstilladelse efter en af erhvervsordningerne grundet tilbud om fuldtidsbeskæftigelse, skal have mulighed for at påbegynde deres fuldtidsarbejde uden at skulle afvente sagsbehandlingen i Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Hensigten er, at kandidaten søger relevant beskæftigelse i forlængelse af vedkommendes uddannelse. Modellen vil svare til, hvad der gælder for udenlandske kandidatdimittender, der søger om opholdstilladelse på baggrund af etableringskortordningen.

Det foreslås derfor, at en udlænding, der har opholdstilladelse som studerende efter § 9 i, stk. 1, der har afsluttet en dansk kandidatuddannelse, og der har indgivet ansøgning om opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-4, 7-9 eller 14, må arbejde i tiden indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-4, 7-9 eller 14. Forslaget indebærer, at en udenlandsk dimittend, som har indgået aftale eller fået tilbud om ansættelse, efter indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af ansættelsesforholdet får ret til at opholde sig her i landet og arbejde i tiden, indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles opholdstilladelse på baggrund af ansættelsesforholdet. Det svarer til, hvad der i dag gælder for udlændinge med en opholdstilladelse som studerende eller som ph.d.-studerende, der har søgt om et etableringskort.

Med forslaget bliver det mere attraktivt og mere smidigt for højtuddannede udlændinge med en dansk kandidat at finde arbejde i Danmark efter endt uddannelse. Hermed forbedres virksomhedernes og universiteternes rammevilkår for rekruttering og fastholdelse af højtuddannede udlændinge.

Det foreslås også, at udenlandske kandidatdimittender i forbindelse med indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse efter en af erhvervsordningerne skal udfylde en tro- og loveerklæring om, at de oplysninger, som udlændingen har afgivet i ansøgningen, herunder om afsluttet uddannelse, er korrekte, og at udlændingen skal vedlægge dokumentation fra uddannelsesinstitutionen om, at udlændingen har afsluttet sin uddannelse, f.eks. et diplom eller en forhåndsgodkendelse. Det bemærkes i den forbindelse, at det af udlændingelovens § 40, stk. 6, fremgår, at afgiver en person en erklæring til oplysning i sager, der henhører under udlændingeloven, kan udlændingemyndighederne kræve, at erklæringen afgives på tro og love. Afgivelse af en falsk erklæring på tro og love kan straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år efter straffelovens § 161.

2.3. Ophævelse af muligheden for forlængelse af opholdstilladelse for greencardhavere

2.3.1. Gældende ret

Det følger af § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, der på baggrund af et af udlændinge-, integrations- og boligministeren [nu udlændinge- og integrationsministeren] fastsat pointsystem mindst har opnået et bestemt antal point (greencardordningen).

Greencardordningen blev ophævet den 10. juni 2016, jf. herved § 2, stk. 1, i lov nr. 612 af 8. juni 2016. Det følger af § 2, stk. 3, i lov nr. 612 af 8. juni 2016, at loven ikke finder anvendelse for ansøgninger om forlængelse af opholdstilladelse, og at de hidtil gældende regler finder anvendelse for sådanne ansøgninger. Af § 2, stk. 4, i lov nr. 612 af 8. juni 2016 følger, at loven ikke finder anvendelse for ansøgninger om opholdstilladelse som medfølgende familie til en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens hidtil gældende § 9 a, stk. 2, nr. 1, og at de hidtil gældende regler finder anvendelse for sådanne ansøgninger. Adgangen til at få en greencardtilladelse forlænget og adgangen til at få opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver og få en tilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver forlænget blev således ikke ophævet med lov nr. 612 af 8. juni 2016.

Forlængelse af en greencardtilladelse meddeles for op til tre år, jf. § 16, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 375 af 20. marts 2015 om udlændinges adgang her til landet, mens forlængelse af en opholdstilladelse som medfølgende familie til en greencardhaver meddeles indtil udløbet af det tidsrum, hvor greencardhaveren har opholdstilladelse her i landet, dog for højst 4 år, jf. § 16, stk. 13, i bekendtgørelse nr. 375 af 20. marts 2015.

Det følger af udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 12, at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis opholdstilladelse efter § 7 (om konventionsstatus, beskyttelsesstatus og midlertidig beskyttelsesstatus), § 8 (om kvoteflygtninge), § 9 (om familiesammenføring), § 9 b (om humanitær opholdstilladelse), § 9 c, stk. 1 (om ganske særlige grunde), § 9 c, stk. 2 (om udsendelseshindrede), § 9 c, stk. 3 (om uledsagede mindreårige), § 9 c, stk. 4 (om friby-ordningen), § 9 c, stk. 5 (om efterforsknings- og retsforfølgelsesmæssige hensyn), § 9 d (tidligere danske statsborgere), § 9 e (om opholdstilladelse til visse udlændinge fra Kosovo-provinsen) eller efter § 9 m (om medfølgende familie til en udenlandsk arbejdstager), når udlændingen har familiemæssig tilknytning til en udenlandsk arbejdstager med opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-8 eller 10-13, nægtes forlænget eller inddrages, eller hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., udløber, når udlændingen er i et fast ansættelsesforhold, der har haft en varighed af mindst 2 år (arbejdsmarkedstilknytningsordningen). Arbejdsmarkedstilknytningsordningen gælder således ikke i dag for udlændinge med opholdstilladelse efter § 9 a med henblik på beskæftigelse.

Det er en betingelse for at få opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen, at udlændingen hos samme arbejdsgiver har været i et fast ansættelsesforhold, der har haft en varighed af mindst 2 år. Det er i den forbindelse uden betydning, om karakteren af ansættelsen ændrer sig eller har ændret sig. Der skal imidlertid være tale om uafbrudt og ustøttet ansættelse hos samme arbejdsgiver. Det er en grundlæggende betingelse for at få opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen, at den pågældendes arbejde foregår på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår. Sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår indebærer som udgangspunkt en fuld-tidsansættelse (37 timer om ugen). Der kan dog være stillinger inden for visse brancher, hvor en ansættelse på

mindre end 37 timer i visse situationer også må anses for at være en fuldtidsansættelse. Det gælder f.eks. inden for sundhedsområdet. Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan anmode de regionale arbejdsmarkedsråd om en udtalelse om, hvorvidt løn- og ansættelsesvilkår er sædvanlige. Dette følger af udlændingelovens § 9 a, stk. 8.

Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 13, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, der har opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 12 eller 13, eller § 9 a, stk. 24 (om jobsøgningsophold), og som har indgået aftale eller fået tilbud om ansættelse på samme eller bedre løn- og ansættelsesvilkår inden for samme branche, som dannede grundlag for opholdstilladelsen efter § 9 a, stk. 2, nr. 12 eller 13.

Det fremgår af udlændingelovens § 9 a, stk. 24, at når en opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 12 eller 13, nægtes forlænget eller inddrages på grund af uforskyldt ledighed, får udlændingen uden at indgive ansøgning herom opholdstilladelse i op til 3 måneder fra tidspunktet for ansættelsens ophør med henblik på at søge nyt arbejde.

Det følger af udlændingelovens § 9 m, stk. 1, at der, hvis væsentlige erhvervs- eller beskæftigelsesmæssige hensyn taler derfor, efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, som har familiemæssig tilknytning til en udlænding med tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse efter bl.a. § 9 a, stk. 2, nr. 12 og 13, eller § 9 a, stk. 24. Væsentlige erhvervs- eller beskæftigelsesmæssige hensyn vil som det altovervejende udgangspunkt – efter Styrelsen for international Rekruttering og Integrations praksis – tale for, at der skal meddeles opholdstilladelse til ægtefælle eller fast samlever samt hjemmeboende børn under 18 år. I helt særlige tilfælde kan der dog også gives tilladelse til et hjemmeboende barn over 18 år eller en forælder.

2.3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Greencardordningen blev ophævet den 10. juni 2016, jf. herved lov nr. 612 af 8. juni 2016, da et flertal i Folketinget ikke fandt, at ordningen fungerede efter hensigten.

Adgangen til at få en greencardtilladelse forlænget blev ikke ophævet eller ændret i forbindelse med ophævelsen af ordningen, og forlængelsesbetingelserne er heller ikke ændret efterfølgende. Udlændinge, som allerede har en greencardtilladelse, kan således i dag få tilladelsen forlænget, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Adgangen til at få opholdstilladelse efter § 9 m, stk. 1, som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver og få forlænget en opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver blev heller ikke ophævet med lov nr. 612 af 8. juni 2016.

Henset til, at det nu er næsten 6 år siden, at greencardordningen blev ophævet, finder regeringen, at det er på tide at lukke helt ned for ordningen.

Det foreslås derfor med virkning fra 1. april 2024 at ophæve muligheden for at få et greencard forlænget.

Det foreslås samtidig – også med virkning fra 1. april 2024 – at ophæve muligheden for at få opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver og til at få forlænget en opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver.

Fra den 1. april 2024 vil der således ikke længere kunne søges om forlængelse af et greencard, ligesom der ikke vil kunne søges opholdstilladelse eller forlængelse af opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver.

Med henblik på at imødekomme erhvervslivets behov for at kunne fastholde udenlandsk arbejdskraft, som der er brugt tid og ressourcer på at oplære, foreslås det dog samtidig med bestemmelsen i § 9 a, stk. 23, at udlændinge, hvis greencard udløber, skal kunne meddeles opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen, jf. herved udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 12.

En udlænding, hvis greencard udløber, vil således kunne meddeles opholdstilladelse, når udlændingen er i et fast ansættelsesforhold, der har haft en varighed af mindst 2 år, jf. udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 12.

Der ændres ikke med forslaget på de nuværende betingelser for at opnå opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen, ligesom en opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen som i dag vil kunne danne grundlag for både en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 13, om jobskifte inden for samme branche som dannede grundlag for opholdstilladelse som følge af arbejdsmarkedstilknytningsordningen og for et jobsøgningsophold på 3 måneder ved uforskyldt ledighed efter § 9 a, stk. 24. Der ændres med lovforslaget heller ikke på adgangen til at få medfølgende familie til Danmark, jf. herved udlændingelovens § 9 m, stk. 1.

2.4. Forslag om optimering af sagsbehandling og administration af Start Up Denmark ordningen

2.4.1. Gældende ret

Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 11, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis forretningsplan med henblik på at drive selvstændig erhvervsvirksomhed er positivt vurderet af et ekspertpanel nedsat af Erhvervsstyrelsen, og som er omfattet af en kvote.

Erhvervsstyrelsen varetager sekretariatsbetjeningen af ekspertpanelet. Sekretariatet foretager en indledende screening af forretningsplanerne. Det følger af § 48 h, stk. 1, 1. pkt., at en forretningsplan afvises, hvis den ikke er egnet til bedømmelse ved det uafhængige ekspertpanel. Den indledende screening har til formål at sikre, at ekspertpanelets konsulenter bruger deres bedømmelsestid på seriøse forretningsidéer med udviklingspotentiale, således at formålet med ordningen understøttes, jf. herved lovforslag nr. L 94 af 15. november 2017, Folketingstidende 2017-18, tillæg A, side 6. Derfor vurderes ansøgninger, der fremstår useriøse og uden udviklingspotentiale, som værende ikke egnet til bedømmelse hos ekspertpanelet.

Er der tale om meget sprogligt eller informationsmæssigt mangelfulde forretningsplaner samt forretningsplaner knyttet til selvstændige erhvervsvirksomheder inden for restaurationsbranchen, mindre handels-, import- og eksportvirksomheder og detailhandel, herunder kiosker og lignende, afvises forretningsplanerne, jf. herved lovforslag nr. L 94 af 15. november 2017, Folketingstidende 2017-18, tillæg A, side 3. Afgørelsen om afvisning af en forretningsplan kan ikke påklages, jf. udlændingelovens § 48 h, stk. 1, 2. pkt.

De forretningsplaner, der lever op til screeningskriterierne, forelægges et ekspertpanel. Ekspertpanelet består af erfarne konsulenter fra det regionale erhvervsfremmesystem med erfaring i at vurdere forretningsplaner og rådgive iværksættervirksomheder. Desuden kan der rekrutteres personer til ekspertpanelet blandt personer

med tilsvarende erfaring i at bedømme forretningsplaner, f.eks. erfarne danske business angels og andre professionelle, der udbyder risikovillig kapital i form af blandt andet seed- og venture-investeringer. Hver forretningsplan bliver i dag vurderet af minimum tre konsulenter. Ekspertpanelets godkendelse har en gyldighed på seks måneder. Efter forarbejderne til den gældende bestemmelse bedømmer ekspertpanelet forretningsplanerne ud fra fem kriterier. Der ses på, hvor innovativ forretningsplanen er, hvor attraktivt markedet er, skaleringsgraden af forretningsplanen og iværksætterens kompetencer til at indfri forretningsplanen. Desuden anlægger ekspertpanelet i et femte kriterium en helhedsvurdering af den givne forretningsplan ud fra virksomhedens bidrag til at fremme ordningens formål. Kriterierne er offentligt tilgængelige på ordningens hjemmeside. Der henvises til lovforslag nr. L 94 af 15. november 2017, Folketingstidende 2017-18, tillæg A, side 5-6.

Ekspertpanelets vurdering af en forretningsplan kan påklages, jf. udlændingelovens § 48 h, stk. 2, 1. pkt. Ved klage over vurderingen forelægges forretningsplanen for et nyt uafhængigt ekspertpanel. Det nye ekspertpanel består af et nyt hold konsulenter, der ikke har deltaget ved den første vurdering af forretningsplanen. Den nye vurdering kan ikke påklages, jf. § 48 h, stk. 2, 2. pkt.

Når en forretningsplan godkendes af det uafhængige ekspertpanel, kan udlændingen sende en ansøgning om opholds- og arbejdstilladelse til Styrelsen for International Rekruttering og Integration, jf. udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 11. Styrelsen for International Rekruttering og Integration lægger ved behandling af ansøgningen ekspertpanelets vurdering uprøvet til grund.

Efter lovbemærkninger, jf. herved lovforslag nr. L 94 af 15. november 2017, Folketingstidende 2017-18, tillæg A, side 4, kan et team på op til tre personer søge opholds- og arbejdstilladelse på baggrund af en godkendt forretningsplan.

Som det gælder for de øvrige ordninger om opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse, kan der meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 m, stk. 1, til medfølgende familie til en udlænding med opholdstilladelse efter Start Up Denmark ordningen. Opholdstilladelse efter ordningen meddeles for en 2-årig periode med mulighed for forlængelse i tre år ad gangen, jf. § 16, stk. 10, i bekendtgørelse nr. 744 af 22. april 2021 om udlændinges adgang her til landet (udlændingebekendtgørelsen).

Når en iværksætter ønsker at forlænge sin opholdstilladelse, sender sekretariatet iværksætterens status på virksomhedens udvikling til en konsulent fra ekspertpanelet, som vurderer, om virksomheden er etableret og i al væsentlighed fortsat lever op til den forretningsplan, der oprindeligt lå til grund for ekspertpanelets vurdering, jf. udlændingelovens § 9 a, stk. 16. Der kan eksempelvis blive lagt vægt på, om virksomheden har fået udviklet en prototype, har fået kunder, har rejst risikovillig kapital m.v. Konsulenten kan i tvivlstilfælde indkalde udlændingen til et interview, hvor en repræsentant for sekretariatet deltager som observatør. Hvis der herefter fortsat er tvivl om, hvorvidt virksomheden er etableret og i al væsentlighed lever op til forretningsplanen, udvides ekspertpanelet med to konsulenter, således at det består af tre konsulenter.

Vurderingen i forlængelsessager kan påklages til Erhvervsstyrelsen med henblik på en ny vurdering, jf. udlændingelovens § 48 h, stk. 2. Hvis det vurderes, at virksomheden fortsat i al væsentlighed lever op til den

oprindelige forretningsplan, kan iværksætteren sende en ansøgning om forlængelse af opholds- og arbejdstilladelse til Styrelsen for International Rekruttering og Integration sammen med ekspertpanelets vurdering. Styrelsen for International Rekruttering og Integration lægger ekspertpanelets vurdering uprøvet til grund.

Afslag på opholdstilladelse og forlængelse af opholdstilladelse samt inddragelse af opholdstilladelse efter Start Up Denmark ordningen kan påklages til Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1. Der skal betales et gebyr for at indgive klage over afslag på opholdstilladelse og forlængelse af opholdstilladelse efter Start Up Denmark ordningen, jf. udlændingelovens § 9 h, stk. 5, 2. pkt. Gebyret er i 2022 fastsat til 905 kr., jf. § 5, stk. 7, i bekendtgørelse nr. 2677 af 28. december 2021 om indbetaling og tilbagebetaling af gebyrer for at indgive ansøgninger og klager på studie- og erhvervsområdet m.v. Det fremgår af § 46 a, stk. 3, 1. pkt., at klage til Udlændingenævnet skal være indgivet, inden 8 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Der er fastsat en kvote, så der maksimalt kan tildeles opholdstilladelse til 75 ansøgere til ordningen årligt, jf. herved udlændingelovens § 9 a, stk. 15. Hvis kvoten ikke udnyttes, falder den bort, jf. § 9 a, stk. 15. Hvis kvoten opfyldes inden udgangen af et kalenderår, lukkes der for modtagelsen af forretningsplaner frem til den 1. januar det følgende år. Tilsvarende vil der ikke før det følgende kalenderår kunne meddeles opholds- og arbejdstilladelse på grundlag af en godkendt forretningsplan. Allerede indsendte forretningsplaner vil således afvente bedømmelse til genåbning af ordningen. Både sekretariatet og Styrelsen for International Rekruttering og Integration behandler ansøgninger i den rækkefølge, de modtages.

2.4.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås på baggrund af Erhvervsstyrelsens hidtidige erfaringer at justere Start Up Denmark ordningen på en række punkter.

Ansøgere uploader forretningsplanerne elektronisk til en hjemmeside under Erhvervsstyrelsen (www.StartUpdenmark.info), der sekretariatsbetjener ekspertpanelet. Som led i sekretariatsbetjeningen foretages en indledende screening af forretningsplanerne. Den indledende screening har til formål at sikre, at ekspertpanelets konsulenter alene forelægges forretningsplaner, som egner sig til bedømmelse.

Erfaringer viser, at de uploadede forretningsplaner ofte ikke har den fornødne indholdsmæssige kvalitet til, at ekspertpanelet kan foretage en faglig vurdering. Det kan eksempelvis bero på væsentlige sproglige eller informationsmæssige mangler ved det indsendte materiale. I disse tilfælde afviser sekretariatet forretningsplanen. Der er desuden udfordringer med, at ansøgere ikke forholder sig til alle forretningsmæssige aspekter af deres virksomhed, hvilket gør det svært for ekspertpanelet at foretage en vurdering. Det kan f.eks. være fordi, en iværksætter udelukkende beskriver et produkt, men ikke forholder sig til de kommercielle perspektiver, herunder hvordan markedet er, eller hvordan produktet skal sælges. Der er derfor behov for at fastsætte flere tydelige screeningskriterier og bemyndige sekretariatet til at frascreene forretningsplaner, der ikke lever op til disse.

Ekspertpanelet bedømmer forretningsplanerne ud fra fem overordnede kriterier, der er beskrevet i lovforarbejderne til de gældende regler. Kriterierne sætter den overordnede ramme for, hvordan ekspertpanelet skal vurdere, hvilke iværksættere der lever op til formålet med ordningen. Det blev i lovforarbejderne forudsat, at

sekretariatet fastlægger bedømmelseskriterierne for vurdering af forretningsplanerne i samarbejde med ekspertpanelet, samt at kriterierne justeres løbende efter behov. Der henvises til lovforslag nr. L 94 af 15. november 2017, Folketingstidende 2017-18, tillæg A, side 5. Erfaringen viser, at de nuværende bedømmelseskriterier som udgangspunkt fungerer, som de skal, når det drejer sig om indholdet, men at der kan være behov for at se på, hvordan de er struktureret med henblik på at sikre, at de både er gennemsigtige for ansøgere og giver mening for ekspertpanelet.

Som det er i dag, behandler sekretariatet og Styrelsen for International Rekruttering og Integration ansøgninger i den rækkefølge, de modtages. Erfaringen viser, at det fungerer i langt flertallet af sager og derfor også bør videreføres som udgangspunkt. Sagsbehandlingstiden har dog vist sig at udgøre en væsentlig barriere for nogle ansøgere, der har en konkret nærtforestående forretningsmulighed i Danmark. Det kan f.eks. være, at de er blevet optaget på et acceleratorprogram eller har indgået et samarbejde omkring deres virksomhed i Danmark, og at samarbejdet indebærer, at de har behov for hurtigere at kunne komme her til landet. Der er behov for, at sekretariatet og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan hastebehandle disse ansøgninger uden, at der ændres på screenings- og bedømmelseskriterierne.

Som det er i dag, nedsætter Erhvervsstyrelsen et uafhængigt ekspertpanel, der skal bedømme ansøgninger til Start Up Denmark, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 11. Ekspertpanelet består på nuværende tidspunkt af 20 konsulenter fra de seks erhvervshuse. Det er ikke reguleret, hvilke regler der er for ekspertpanelet udover, at det skal være uafhængigt. Erfaringer viser, at der er behov for at kunne fastsætte klare rammer for sammensætningen af ekspertpanelet for at sikre stabilitet og kontinuitet, hvilket er nødvendigt, for at sagsbehandlingen bliver ensartet, og at sagsbehandlingstiden holdes nede.

Når en iværksætter, der har opnået opholdstilladelse gennem Start Up Denmark, har været i Danmark i to år, skal personen søge om forlængelse af sin opholdstilladelse, hvis personen ønsker at blive i landet. Før dette kan ske, skal iværksætteren indsende en rapport til sekretariatet, hvori de skal angive og beskrive centrale dele af deres virksomhed. Herfra videresendes materialet til en person fra ekspertpanelet, som skal bedømme, om erhvervsvirksomheden er etableret og i al væsentlighed lever op til den forretningsplan, der lå til grund for opholdstilladelsen. Hvis rapporten godkendes, kan iværksætteren søge om forlængelse af opholdstilladelsen hos Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Sekretariatet har kun begrænsede muligheder for at verificere de oplysninger, som iværksættere afgiver, ved ansøgning om forlængelse af godkendelse hos Start Up Denmark, da der ikke er den fornødne hjemmel til at indhente CPR-numre og indkomstdata om iværksætterne. Desuden mangler der hjemmel til at samkøre data med Erhvervsstyrelsens egne registre. Den manglende adgang til indhentning og samkøring af oplysninger er desuden til hinder for systematisk at måle effekten af Start Up Denmark-ordningen med henblik på at kunne vurdere, hvor der kan laves eventuelle forbedringer af ordningen.

Det foreslås, at screeningskriterierne og bedømmelseskriterierne reguleres særskilt i en bekendtgørelse udstedt af erhvervsministeren efter forhandling med udlændinge- og integrationsministeren. Den foreslåede ændring skal understøtte den løbende tilpasning af kriterierne ud fra de erfaringer, som sekretariatet og ekspertpanelet opnår samt reducere ekspertpanelets ressourceforbrug på bedømmelse af forretningsplaner, der ikke har den fornødne kvalitet.

Informationsmæssigt og sprogligt meget mangelfulde forretningsplaner kan frascreenes ligesom selvstændige erhvervsvirksomheder inden for restaurationsbranchen, mindre handels-, import- og eksportvirksomhed, detailhandel, herunder kiosker, og lignende vil blive afvist. Der henvises til lovforslag nr. L 94 af 15. november 2017, Folketingstidende 2017-18, tillæg A, side 2. En forretningsplan vil desuden blive frascreenet, hvis ikke den er egnet til bedømmelse ved ekspertpanelet, jf. § 48 h, stk. 1, 1. pkt.

For at imødegå udfordringen med, at mange uploadede forretningsplaner ikke har den fornødne kvalitet, foreslås det derfor, at de eksisterende screeningskriterier suppleres med en række nye kriterier. Det forventes, at det gøres muligt at frascreene en forretningsplan, hvis den for eksempel ikke i væsentlig grad:

- 1) beskriver hvorfor Danmark er det rigtige land for iværksætteren og/eller virksomheden,
- 2) indeholder en markedsanalyse,
- 3) beskriver hvordan produktet eller servicen skal sælges,
- 4) beskriver hvilke aktiviteter, der vil blive gennemført i opstartsperioden i Danmark.

Det foreslås desuden, at der opsættes et kriterie om, at en forretningsplan skal indeholde en video på maksimalt 5 minutter, hvor ansøgerne fortæller om markedet, skalerings-muligheder, det innovative element i produktet og ansøgeren/teamet.

For at gøre det mere gennemsigtigt for ansøgere forventes det, at der, som en del af screeningskriterierne, opsættes en ramme for, hvor stor andel af en virksomhed en ansøger skal eje for at kunne opnå godkendelse.

I dag bedømmer ekspertpanelet forretningsplaner ud fra fem kriterier. Bedømmelseskriterierne kan løbende justeres i dialog med ekspertpanelet på baggrund af erfaringer for at sikre en ensartet og fyldestgørende vurdering af forretningsplaner.

For at imødekomme udenlandske iværksættere, der har behov for at kunne handle på en konkret og nærtforestående forretningsmulighed i Danmark, foreslås det, at sekretariatet og Styrelsen for International Rekruttering og Integration får mulighed for at hastebehandle disse ansøgningssager. En hastebehandling vil indebære, at hvis sekretariatet vurderer det sagligt velbegrundet, kan oversendelsen af en forretningsplan til ekspertpanelets bedømmelse prioriteres over andre, tidligere indkomne forretningsplaner. Det foreslås desuden, at sekretariatet under disse omstændigheder formelt kan henstille, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration prioriterer behandlingen af Start Up ansøgninger, som sekretariatet har vurderet, kræver hastebehandling, foran eventuelt andre ansøgninger om opholdstilladelse efter Start Up Denmark. Det foreslås, at en afvisning af anmodning om hastebehandling ikke skal kunne påklages.

En hastebehandling vil ikke have betydning for bedømmelseskriterierne.

Det foreslås, at muligheden for at opnå hastebehandling reguleres i samme bekendtgørelse som screenings- og bedømmelseskriterierne.

Sekretariatet har erfaret, at der er behov for at kunne fastsætte mere klare rammer for sammensætningen af panelet for at sikre stabilitet, der er afgørende for, at sagsbehandlingen bliver ensartet og sagsbehandlingsti-

den holdes nede. Derfor foreslås det, at erhvervsministeren bemyndiges til at fastsætte regler for sammensætningen af ekspertpanelet i samme bekendtgørelse som den, hvor screeningskriterier, bedømmelseskriterier og hastebehandling foreslås reguleret.

For bedre at kunne verificere de oplysninger iværksættere opgiver, når de søger om forlængelse af deres opholdstilladelse, foreslås det, at sekretariatet skal have mulighed for at modtage CPR-numre fra Styrelsen for International Rekruttering og Integration og indkomstdata fra Skatteforvaltningen. Desuden foreslås det, at sekretariatet får mulighed for at samkøre CPR-numre og indkomstdata med Erhvervsstyrelsens egne registre. Det gør det ligeledes muligt at indhente oplysninger fra øvrige offentlige registre (eksempelvis oplysninger om patenter). En hjemmel til at modtage og samkøre disse data vil, udover at kunne bruges til verificering af oplysninger, understøtte effektmåling med henblik på at kunne vurdere eventuelle tilpasninger af Start Up Denmark-ordningen.

2.4.3. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen

Behandling af personoplysninger reguleres af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordningen om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Behandling af personoplysninger defineres i forordningens artikel 4, nr. 2, som enhver aktivitet eller række af aktiviteter – med eller uden brug af automatisk behandling – som personoplysninger eller en samling af personoplysninger gøres til genstand for, f.eks. indsamling, registrering, organisering, systematisering, opbevaring, tilpasning eller ændring, genfindning, søgning, brug, videregivelse ved transmission, formidling eller enhver anden form for overladelse, sammenstilling eller samkøring, begrænsning, sletning eller tilintetgørelse.

I databeskyttelsesforordningen findes de relevante bestemmelser om, hvornår personoplysninger må behandles, herunder indsamles og videregives. Det følger af forordningens artikel 6, stk. 1, at behandling af personoplysninger kun er lovlig, hvis:

- den registrerede har givet samtykke til behandlingen af sine personoplysninger til et eller flere specifikke formål, jf. litra a,
- behandling er nødvendig af hensyn til opfyldelse af en kontrakt, som den registrerede er part i, eller af hensyn til gennemførelse af foranstaltninger, der træffes på den registreredes anmodning forud for indgåelse af en kontrakt, jf. litra b,
- behandling er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, jf. litra c,
- behandling er nødvendig for at beskytte den registreredes eller en anden fysisk persons vitale interesser, jf. litra d,
- behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. litra e, eller
- behandling er nødvendig for, at den dataansvarlige eller en tredjemand kan forfølge en legitim interesse, medmindre den registreredes interesser eller grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, der kræver beskyttelse af personoplysninger, går forud herfor, navnlig hvis den registrerede er et barn, jf. litra f.

Herudover skal de grundlæggende principper i forordningens artikel 5 altid iagttages. Det følger bl.a. heraf, at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede (lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed). Endvidere må personoplysninger alene indsamles til legitime formål og må ikke viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål (formålsbegrænsning). Herudover skal personoplysninger være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles (dataminimering).

Ifølge forordningens artikel 6, stk. 2, kan medlemsstaterne opretholde eller indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen af forordningens bestemmelser om behandling med henblik på overholdelse af stk. 1, litra c og e, ved at fastsætte mere specifikke krav til behandling og andre foranstaltninger for at sikre lovlig og rimelig behandling, herunder for andre specifikke databehandlingssituationer som omhandlet i forordningens kapital IX (artikel 85-91).

Efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 44 a, stk. 20, vil Erhvervsstyrelsen kunne få tilsendt CPR-numre og indkomstdata på de iværksættere, der er kommet til Danmark gennem Start Up Denmark. Formålet er at verificere de oplysninger, som iværksættere opgiver i forbindelse med, at de søger om forlængelse af opholdstilladelse i henhold til § 9 a, stk. 16, og at føre statistik med ordningen. Der er således væretale om personoplysninger i form af CPR-numre og evt. indkomstoplysninger fra enkeltmandsvirksomheder, som vil være omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6. Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra c, at behandling af almindelige personoplysninger er lovlig, når behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige. Erhvervsstyrelsen indsamling af disse data og behandling heraf vil være omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra c.

I relation til den foreslåede bestemmelse i § 44 a, stk. 20, vil Erhvervsstyrelsen således være selvstændig dataansvarlig for personoplysninger, der indgår i det materiale, der indhentes som led i Start Up Denmark-ordningen. Erhvervsstyrelsen vil, som selvstændige dataansvarlige, have ansvaret for, at behandlingen lever op til databeskyttelsesforordningen, herunder kravet om behandlingshjemmel. Det er Erhvervsstyrelsens ansvar, at reglerne i databeskyttelsesforordningen overholdes i forbindelse med behandlingen af personoplysningerne. Hovedparten af de personoplysninger, som Erhvervsstyrelsen vil behandle som led i Start Up Denmark-ordningen efter den foreslåede bestemmelse i § 44 a, stk. 21, vil være almindelige personoplysninger. Det vurderes, at Erhvervsstyrelsen lovligt vil kunne behandle almindelige personoplysninger efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, idet styrelsens behandling af oplysningerne henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som styrelsen har fået pålagt.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige [Under udarbejdelse]

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v. [Under udarbejdelse]

5. Administrative konsekvenser for borgerne

[Under udarbejdelse]

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have klima- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

[Den 12. september 1963 undertegnede Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Tyrkiet en associeringsaftale. Formålet med aftalen var at styrke de økonomiske og handelsmæssige forbindelser mellem EU og Tyrkiet, herunder gradvist at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed.

Associeringsaftalen er senere blevet suppleret med en tillægsprotokol af 23. november 1970 samt af associeringsrådets afgørelse nr. 1/80 af 19. september 1980, som blev vedtaget inden for rammerne af associeringsaftalen.

Tillægsprotokollen til associeringsaftalen med Tyrkiet indeholder i artikel 41, stk. 1, en såkaldt stand still-klausul vedrørende etableringsfriheden og den frie udveksling af tjenesteydelser, som medfører, at Tyrkiet og medlemsstaterne ikke efter tillægsprotokollens ikrafttræden må indføre nye restriktioner, der hindrer etableringsfriheden og den frie udveksling af tjenesteydelser. Tillægsprotokollen trådte i kraft i forhold til Danmark den 1. januar 1973, hvor Danmark blev medlem af EF.

Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80 indeholder i artikel 13 en stand still-klausul vedrørende arbejdstagere og deres familiemedlemmer, som medfører, at Tyrkiet og medlemsstaterne ikke efter ikrafttrædelsen af afgørelsen den 1. december 1980 må indføre nye begrænsninger for så vidt angår vilkårene for adgang til beskæftigelse for arbejdstagere og deres familiemedlemmer, som har opnået opholds- og arbejdstilladelse efter de nationale regler herom.

Stand still-klausulerne medfører således, at de nationale regler, som skal finde anvendelse ved første indrejse for en tyrkisk statsborger, der agter at gøre brug af en økonomisk frihed, er de regler, som er mest lempelige siden ikrafttrædelsen af henholdsvis tillægsprotokollen og associeringsrådets afgørelse og frem til i dag.

Stand still-klausulerne har endvidere betydning for en tyrkisk statsborger, der i Danmark er økonomisk aktiv som arbejdstager, selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder, idet der ikke ved vurderingen af retten til fortsat ophold må anvendes regler, som er strengere end de regler, som fandt anvendelse på tidspunktet for stand still-klausulernes ikrafttræden for Danmark, eller som på et senere tidspunkt har fundet anvendelse.

Forslaget om, at ophæve muligheden for forlængelse af opholdstilladelse for greencardhavere med virkning fra 1. april 2024, har således grundet stand still-klausulerne ikke virkning for en tyrkisk statsborger, der er omfattet af associeringsaftalekomplekset mellem EU og Tyrkiet, og der ansøger om og opfylder de lempeligste betingelser for forlængelse af vedkommendes greencard. En tyrkisk statsborger, der opfylder de lempeligste betingelser for forlængelse, vil meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 p, stk. 1, 1. pkt. Tilsva-

rende vil et medfølgende familiemedlem til en tyrkisk statsborger, der er omfattet af associeringsaftalekomplekset mellem EU og Tyrkiet, og på den baggrund får forlænget sit greencard, også fortsat kunne få opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem eller få en allerede meddelt opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver forlænget. Opholdstilladelse vil meddeles efter udlændingelovens § 9 m, stk. 1.

Det bemærkes, at tyrkiske statsborgere med rettigheder efter associeringsaftalekomplekset som i dag vil være fritaget for betaling af gebyr ved indgivelse af ansøgning om opholds- og arbejdstilladelse og for at indgive en klage over afslag på opholds- og arbejdstilladelse.]

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 9. februar 2022 til den 9. marts 2022 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet (Advokatsamfundet), AC Akademikerne, Amnesty NU, Amnesty International, Asylret, Bedsteforældre for Asyl, Beskæftigelsesrådet, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureau Forening, DA (Dansk Arbejdsgiverforening), Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, Dansk Landbrug, Dansk Metal, Dansk PEN, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Regioner, Danske Universiteter, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, DI (Dansk Industri), DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Erhvervshus Fyn, Erhvervshus Hovedstaden, Erhvervshus Midtjylland, Erhvervshus Nordjylland, Erhvervshus Sjælland, Erhvervshus Sydjylland, FH (Fagbevægelsens Hovedorganisation), Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Færøernes Landsstyre, GLS-A, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), HK/Danmark, HK/Kommunal, HK/Privat, Håndværksrådet, Indvandrermedicinsk klinik – Odense Universitetshospital, Indvandrerrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, International Community/Erhverv Aarhus, Kirkernes Integrationstjeneste, KL (Kommunernes Landsforening), Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvindefredsligaen), Københavns Byret, Landbrug og Fødevarer, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Ledernes Hovedorganisation, Mellemfolkeligt Samvirke, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (tidl. Fredsfonden), PROSA – Forbundet af It-professionelle, PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Rigspolitiet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, SOS Racisme, Trykkefrihedsselskabet, Udlændingenævnet, Work-live-stay southern Denmark, Ældresagen, Ægteskab uden grænser og 3F.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
--	--------------------------------------	-----------------------------------

	(hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	(hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner		
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner		
Økonomiske konsekvenser for er- hvervslivet		
Administrative konsekvenser for erhvervslivet		
Administrative konsekvenser for borgerne		
Klimamæssige konsekvenser		
Miljø- og naturmæssige konse- kvenser		
Forholdet til EU-retten		
Går videre end minimumskrav i EU-regulering	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 12, at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 b-9 e eller 9 m, når udlændingen har familiemæssig tilknytning til en udlænding med opholdstilladelse efter nr. 1-9 eller 11-14, nægtes forlænget eller inddrages, eller hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., udløber, når udlændingen er i et fast ansættelsesforhold, der har haft en varighed af mindst 2 år.

Med den foreslåede ændring af § 9 a, stk. 2, nr. 12, udgår henvisningen til udlændinge, hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., udløber, af bestemmelsen.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 23, hvorefter det foreslås, at bestemmelsen i § 9 a, stk. 2, nr. 12, skal finde tilsvarende anvendelse for udlændinge, hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, udløber.

Af lovtekniske grunde foreslås det således at samle de grupper af udlændinge, der er omfattet af arbejdsmarkedstilknytningsordningen, når deres opholdstilladelse udløber, i en særskilt bestemmelse. Den foreslåede ændring af § 9 a, stk. 2, nr. 12, er en konsekvens heraf.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Adgangen til at indgive ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 12 (arbejdsmarkedstilknytningsordningen) og 13 (om jobskifte inden for samme branche som dannede grundlag for opholdstilladelse som følge af arbejdsmarkedstilknytningsordningen), er reguleret i udlændingelovens § 9 a, stk. 6.

Forslaget om at indsætte en henvisning til § 9 a, stk. 23, i § 9 a, stk. 6, 3. pkt., skaleses i sammenhæng med, at det med § 9 a, stk. 23, foreslås, at bestemmelsen i § 9 a, stk. 2, nr. 12, skal finde tilsvarende anvendelse for udlændinge, hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, udløber.

Med bestemmelsen i § 9 a, stk. 23, foreslås det således, at udlændinge med en opholdstilladelse efter greencardordningen – ligesom udlændinge med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. i dag kan – skal kunne benytte arbejdsmarkedstilknytningsordningen, når deres opholdstilladelse udløber. Det foreslås således at samle de grupper af udlændinge, der er omfattet af arbejdsmarkedstilknytningsordningen, når deres opholdstilladelse udløber, i en særskilt bestemmelse i § 9 a, stk. 23.

Det vil dermed kun være udlændinge, der meddeles opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 12, jf. stk. 23, der vil være omfattet af § 9 a, stk. 6, 3. pkt.

Med den foreslåede ændring af § 9 a, stk. 6, 3. pkt., foreslås det endvidere, at ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 12, der indgives efter, at udlændingens opholdstilladelse efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, er udløbet, skal afvises, medmindre særlige grunde taler herimod.

Det svarer til, hvad der i dag gælder for udlændinge, der søger opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen i forlængelse af, at deres opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., er udløbet.

Særlige grunde kan eksempelvis være en kortere overskridelse af fristen på grund af alvorlig sygdom, som kan dokumenteres.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det følger af § 9 a, stk. 6, 3. pkt., at ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 12, der indgives efter, at udlændingens opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., er udløbet, afvises, medmindre særlige grunde taler herimod.

Med den foreslåede ændring af § 9 a, stk. 6, 3. pkt., foreslås det, at udlændinge med opholdstilladelse efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, som ønsker at søge opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 12, skal omfattes af den samme indgivelsesregel.

Den foreslåede nyaffattelse af § 9 a, stk. 6, 3. pkt., skal ses i sammenhæng med, at det af § 28 i lov nr. 2055 af 16. november 2021, fremgår, at loven ophæves den 1. juni 2024. Det fremgår af forarbejderne til § 28 i lov nr. 2055 af 16. november 2021, jf. Folketingstidende 2021-22, A, L 43 som fremsat side 53, at de foreslåede ændringer af bl.a. udlændingeloven, der gennemføres med lovforslaget, jf. lovforslagets § 20, af lovtekniske grunde vil blive ophævet ved fremsættelse af lovforslag herom i folketingsåret 2023/24.

Med nyaffattelsen, der, jf. § 3, stk. 2, træder i kraft den 1. juni 2024, tages der højde for, at (bl.a.) § 20, nr. 3, i lov nr. 2055 af 16. november 2021 skal ophæves den 1. juni 2024.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det følger af § 9 a, stk. 6, 4. pkt., at en udlænding, der har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 12, i overensstemmelse med 1.-3. pkt., må opholde sig her i landet og arbejde, i tiden indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 12.

Den foreslåede nyaffattelse af § 9 a, stk. 6, 4. pkt., skal ses i sammenhæng med, at det af § 28 i lov nr. 2055 af 16. november 2021, fremgår, at loven ophæves den 1. juni 2024. Det fremgår af forarbejderne til § 28 i lov nr. 2055 af 16. november 2021, jf. Folketingstidende 2021-22, A, L 43 som fremsat side 53, at de foreslåede ændringer af bl.a. udlændingeloven, der gennemføres med lovforslaget, jf. lovforslagets § 20, af lovtekniske grunde vil blive ophævet ved fremsættelse af lovforslag herom i folketingsåret 2023/24.

Med nyaffattelsen, der, jf. § 3, stk. 2, træder i kraft den 1. juni 2024, tages der højde for, at (bl.a.) § 20, nr. 4, i lov nr. 2055 af 16. november 2021 skal ophæves den 1. juni 2024.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Reglerne om indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen i § 9 a, stk. 2, nr. 12, er reguleret i § 9 a, stk. 6. Det følger bl.a. af § 9 a, stk. 6, at ansøgning om opholdstilladelse, der indgives, senere end 7 dage efter, at der er truffet endelig afgørelse om nægtelse af forlængelse eller om inddragelse, afvises, medmindre særlige grunde taler herimod. Reglerne om indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en udlænding med opholdstilladelse efter erhvervsordningerne i § 9 a, stk. 2, nr. 1-14, er reguleret i § 9 m, stk. 3. Indgivelsesreglerne gælder bl.a. for medfølgende familiemedlemmer til udlændinge, der søger eller har opnået opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen. Det følger bl.a. af § 9 m, stk. 3, 4. pkt., at hvis det medfølgende familiemedlem har fået fastsat en udrejsefrist, kan ansøgningen ikke indgives her i landet, medmindre Danmarks internationale forpligtelser kan tilsige det.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration har i praksis set sager, hvor familier, der allerede er etableret i Danmark, har fået inddraget eller nægtet forlænget deres opholdstilladelser, og hvor familierne derefter søger opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen i § 9 a, stk. 2, nr. 12, og som medfølgende familie efter § 9 m, stk. 1, inden for fristerne angivet i § 9 a, stk. 6, men hvor familiemedlemmerne har fået fastsat en udrejsefrist og derfor som udgangspunkt ikke vil kunne indgive ansøgningerne, jf. § 9 m, stk. 3, 4. pkt.

Med § 9 a, stk. 6, 5. pkt., foreslås det, at § 9 a, stk. 6, 4. pkt., uanset § 9 m, stk. 3, skal finde tilsvarende anvendelse for udlændingens medfølgende familie, der søger opholdstilladelse efter § 9 m, stk. 1, i overensstemmelse med § 9 a, stk. 6, 1.-3. pkt., når den medfølgende familie forud for ansøgningens indgivelse har haft opholdstilladelse her i landet.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration – ud fra en formålsfortolkning og en analog fortolkning af § 9 a, stk. 6 – i praksis har taget sådanne ansøgninger under behandling.

Med forslaget vil det fremgå klart af § 9 a, stk. 6, at familier, der allerede er etableret i Danmark, kan indgive ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 12, og § 9 m, stk. 1, i forlængelse af, at deres tidligere opholdstilladelser inddrages, nægtes forlænget eller udløber, hvis ansøgningerne indgives inden for arbejdsmarkedstilknytningsordningens ansøgningsfrister. Dette vil gælde uanset, om der er fastsat en udrejsefrist.

Til nr. 6

Det følger af udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 12, at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 b-9 e eller 9 m, når udlændingen har familiemæssig tilknytning til en udlænding med opholdstilladelse efter nr. 1-9 eller 11-14, nægtes forlænget eller inddrages, eller hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., udløber, når udlændingen er i et fast ansættelsesforhold, der har haft en varighed af mindst 2 år.

Med § 9 a, stk. 23, foreslås det, at § 9 a, stk. 2, nr. 12, skal finde tilsvarende anvendelse for udlændinge, hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, udløber.

Med forslaget vil en udlænding, hvis greencard udløber, kunne meddeles opholdstilladelse, når udlændingen er i et fast ansættelsesforhold, der har haft en varighed af mindst 2 år, jf. udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 12.

§ 9 a, stk. 23's henvisning til udlændinge, hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., udløber, skal ses i sammenhæng med forslaget om at lade en tilsvarende henvisning udgå af § 9 a, stk. 2, nr. 12.

Af lovtekniske grunde foreslås det således at samle de grupper af udlændinge, der er omfattet af arbejdsmarkedstilknytningsordningen, når deres opholdstilladelse udløber, i en særskilt bestemmelse i § 9 a, stk. 23.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 23, at § 9 a, stk. 2, nr. 12, finder tilsvarende anvendelse for udlændinge, hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, udløber.

Den foreslåede nyaffattelse af § 9 a, stk. 23, skal ses i sammenhæng med, at det af § 28 i lov nr. 2055 af 16. november 2021, fremgår, at loven ophæves den 1. juni 2024. Det fremgår af forarbejderne til § 28 i lov nr. 2055 af 16. november 2021, jf. Folketingstidende 2021-22, A, L 43 som fremsat side 53, at de foreslåede ændringer af bl.a. udlændingeloven, der gennemføres med lovforslaget, jf. lovforslagets § 20, af lovtekniske grunde vil blive ophævet ved fremsættelse af lovforslag herom i folketingsåret 2023/24.

Nyaffattelsen indebærer således, at henvisningen til udlændinge, hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., udløber, vil udgå af bestemmelsen. Med nyaffattelsen, der, jf. § 3, stk. 2, træder i kraft den 1. juni 2024, tages der højde for, at (bl.a.) § 20, nr. 2, i lov nr. 2055 af 16. november 2021 skal ophæves den 1. juni 2024.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Det fremgår af udlændingelovens § 48 h, stk. 1, 1. pkt., at en forretningsplan efter § 9 a, stk. 2, nr. 11, afvises af Erhvervsstyrelsen, hvis den ikke er egnet til bedømmelse ved det uafhængige ekspertpanel.

Bedømmelseskriterierne, som ekspertpanelet vurderer forretningsplanerne efter, fremgår ikke af udlændingeloven, men er der tale om meget sprogligt eller informationsmæssigt mangelfulde forretningsplaner samt forretningsplaner knyttet til selvstændige erhvervsvirksomheder inden for restaurationsbranchen, mindre handels-, import- og eksportvirksomheder og detailhandel, herunder kiosker og lignende, afvises forretningsplanerne, jf. herved lovforslag nr. L 94 af 15. november 2017, Folketingstidende 2017-18, tillæg A, side 3.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration behandler ansøgninger om opholdstilladelse efter Start Up Denmark ordningen i den rækkefølge, de modtages i styrelsen, jf. lovforslag nr. L 94 af 15. november 2017, Folketingstidende 2017-18, tillæg A, side 4.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i § 9 a, stk. 30, 1. pkt., hvorefter erhvervsministeren bemyndiges til, efter forhandling med udlændinge- og integrationsministeren, at fastsætte regler for, hvilke kriterier en forretningsplan skal leve op til, for at udlændingen kan søge opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 11, samt regler for hastebehandling af ansøgninger indgivet i henhold til § 9 a, stk. 2, nr. 11.

Når erhvervsministeren bemyndiges til at fastsætte regler for screeningskriterier, bedømmelseskriterier og hastebehandling efter forhandling med udlændinge- og integrationsministeren, betyder det konkret, at erhvervsministeren skal indgå i dialog med udlændinge- og integrationsministeren med henblik på sikre enighed om fastsættelse og eventuel ændring af reglerne.

Forslaget indebærer, at screeningskriterierne, bedømmelseskriterierne samt regler for hastebehandling fremover vil blive reguleret i en bekendtgørelse udstedt af erhvervsministeren efter forhandling med udlændinge- og integrationsministeren.

Med den nye bestemmelse tilsigtes det at gøre det lettere løbende at tilpasse screeningskriterierne og bedømmelseskriterierne baseret på de erfaringer, sekretariatet og ekspertpanelet opnår til fordel for de udlændinge,

der søger efter ordningen. Det vil betyde, at sekretariatet i Erhvervsstyrelsen fremover kan handle hurtigere, når det ser uhensigtsmæssige mønstre i screenings- og bedømmelsesprocessen.

Erhvervsstyrelsen frascreener i dag informationsmæssigt og sprogligt mangelfulde forretningsplaner ligesom selvstændige erhvervsvirksomheder inden for restaurationsbranchen, mindre handels-, import- og eksportvirksomhed, detailhandel, herunder kiosker, og lignende bliver afvist. En forretningsplan frascreenes også, hvis ikke den er egnet til bedømmelse ved ekspertpanelet. Det foreslås som udgangspunkt at fastholdes disse screeningskriterier. Både for at sikre, at det kun er de virksomheder, der lever op til formålet med Start Up Denmark, der kan blive bedømt, og at det er muligt frascreene ansøgninger skrevet på f.eks. andre sprog end engelsk eller ansøgninger, der indeholder så få beskrivelser af virksomheden, produktet, teamet mv., at det ikke er muligt for ekspertpanelet at foretage en bedømmelse.

Erfaringer viser, at de eksisterende screeningskriterier ikke er nok til, at sekretariatet kan frascreene alle de ansøgninger, der ikke er egnet til bedømmelse ved ekspertpanelet, fordi de ikke har den fornødne kvalitet.

Som supplement til de eksisterende screeningskriterier foreslås det derfor, at en forretningsplan i fremtiden kan frascreenes, hvis den for eksempel ikke i væsentlig grad:

- 1) beskriver hvorfor virksomheden og/eller iværksætteren vil have gavn af at etablere sig i Danmark,
- 2) indeholder en markedsanalyse,
- 3) beskriver hvordan produktet eller servicen skal sælges,
- 4) beskriver hvilke aktiviteter, der vil blive gennemført i opstartsperioden i Danmark.

Det foreslås desuden, at en forretningsplan skal indeholde en video på maksimalt 5 minutter, hvor ansøgerne fortæller om markedet, skalerings-muligheder, det innovative element i produktet og ansøgeren/teamet. De nye screeningskriterier skal særligt sikre, at ansøgere forholder sig til de kommercielle perspektiver, der er i at starte en virksomhed, hvilket erfaringer viser, at mange ansøgere ikke er opmærksomme på.

Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 11, kan ansøgere opnå opholdstilladelse i Danmark, hvis deres forretningsplan med henblik på at drive selvstændig erhvervsvirksomhed bliver positivt vurderet af et ekspertpanel nedsat af Erhvervsstyrelsen. Det er ikke defineret, hvor stor en andel af virksomheden en ansøger skal eje for at kunne søge om godkendelse. For at skabe øget gennemsigtighed for ansøgere forventes det, at der, som en del af screeningskriterierne, fastsættes nærmere regler for ejerandel.

De nye screeningskriterier forventes at betyde, at flere forretningsplaner frascreenes, jf. lovens § 48 h, stk. 1, og at dem ekspertpanelet modtager bliver af højere kvalitet. Det forventes desuden, at det bliver lettere for ansøgerne at forholde sig til, hvad en forretningsplan skal indeholde for at blive vurderet af ekspertpanelet, da screeningskriterierne vil blive mere konkret beskrevet. De nye screeningskriterier vil kunne slettes, tilpasses og udbygges, hvis der opstår behov for dette.

Sekretariatet fastlægger i dag i samarbejde med ekspertpanelet bedømmelseskriterierne for vurdering af forretningsplanerne. Der anvendes fem kriterier. Der ses på, hvor innovativ forretningsplanen er, hvor attraktivt markedet er, skaleringsgraden af forretningsplanen og iværksætterens kompetencer til at indfri forretningsplanen. Desuden anlægger ekspertpanelet i et femte kriterium en helhedsbetragtning af den givne forretningsplan med henblik på at vurdere virksomhedens bidrag til at fremme ordningens formål.

Som følge af administrationen af ordningen er det erfaringen, at bedømmelseskriterierne på nuværende tidspunkt indholdsmæssigt indeholder de rette elementer. Dog kan der være behov for at omstrukturere eller konkretisere bedømmelseskriterierne. Det foreslås, at bedømmelseskriterierne fremover reguleres i bekendtgørelsen med mulighed for at ændre dem, hvis der opstår behov for dette. Det skal skabe fleksibilitet for sekretariatet, at kriterierne reguleres i en bekendtgørelse fremfor lov samtidig med, at det stadigvæk er gennemsigtigt, hvilke kriterier ansøgere og deres forretningsplaner skal leve op til for at blive godkendt. Der vil løbende være dialog mellem Erhvervsstyrelsen og ekspertpanelet omkring eventuelle tilpasninger af kriterierne.

I sekretariatet og hos Styrelsen for International Rekruttering og Integration er der praksis for, at ansøgninger sendt til Start Up Denmark ordningen behandles i den rækkefølge, de modtages. Der kan særligt efter længere ferieperioder, hvor ekspertpanelet ikke har bedømt i en periode, være forretningsplaner, der ligger i kø til at blive bedømt af ekspertpanelet. Derfor kan der opstå situationer, hvor forretningsplaner i længere tid end normalt afventer at blive bedømt. Det er særligt en udfordring for de ansøgere, der har behov for hurtigt at opnå opholds- og arbejdstilladelse i Danmark for at kunne handle på en nærtforestående forretningsmulighed.

Der kan sommetider være flere iværksættere, der samtidig har ansøgt om opholdstilladelse hos Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Derfor er der også behov for, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration får mulighed for at hastebehandle visse ansøgninger om opholdstilladelse efter Start Up Denmark på samme måde som sekretariatet.

Det foreslås, at en hastebehandling bør kunne foretages i tilfælde af, at en ansøger har en konkret nærtforestående forretningsmulighed i Danmark, som kræver, at ansøgeren kan møde fysisk op i Danmark. Det kan eksempelvis være, hvis en ansøger er optaget på en acceleratorforløb eller har indgået et samarbejde med en virksomhed, et universitet eller en anden offentlig myndighed.

For at kunne få hastebehandling foreslås det, at en ansøger eksempelvis skal skrive en mail til ordningens sekretariat i Erhvervsstyrelsen og beskrive, hvilken forretningsmulighed, de har i Danmark, samt begrunde, hvorfor en godkendelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 11, er af en karakter, der gør, at ansøgningen skal hastebehandles. Derefter vil sekretariatet foretage en konkret og individuel vurdering af omstændighederne. Sekretariatet kan bl.a. lægge vægt på, om forretningsmuligheden er et forløb eller lignende med et fast starttidspunkt eller om det er noget, der relativt nemt vil kunne rykkes frem i tiden. Der kan desuden blive lagt vægt på, hvor afgørende forretningsmuligheden er for, at virksomheden kan få en succesfuld start i Danmark.

En hastebehandling hos Erhvervsstyrelsen vil indebære, at sekretariatet kan sende en forretningsplan til ekspertpanelet foran eventuelt andre forretningsplaner, der ellers måtte være modtaget i sekretariatet før denne.

Det foreslås, at sekretariatet kan indstille til, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration hastebehandler en ansøgning om opholdstilladelse efter Start Up Denmark. Det vil betyde, at Styrelsen for International rekruttering og Integration prioriterer at behandle ansøgningen som den første til trods for, at det ikke er den Start Up ansøgning, som de har modtaget først. En hastebehandling vil ikke have betydning for

de kriterier, en ansøger vil skulle leve op til for at blive godkendt. De vil fortsat være de samme for alle ansøgere.

Med ændringen vil de ansøgere, der opnår hastebehandling, godkendes af ekspertpanelet og opnår opholdstilladelse i Danmark, have mulighed for at komme hurtigere til Danmark end hvis ikke, de blev hastebehandlet. I og med at ændringen vil betyde, at der er ansøgere, der kan komme foran i sagsbehandlingskøen, vil ændringen også betyde, at der er ansøgere, der kan blive rykket længere tilbage i sagsbehandlingskøen.

Da der er en kvote på 75 opholdstilladelser om året risikeres det, at en ansøger, der er blevet hastebehandlet, tager den sidste kvoteplads foran en ansøger, der ikke er blevet hastebehandlet. Ud fra erfaringer vurderes dette dog relativt usandsynligt, da der i Start Up Denmark-ordningens tid er tildelt under 50 opholdstilladelser om året i alle år.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af udlændingelovens § 9 a, stk. 2 nr. 11, at Erhvervsstyrelsen nedsætter et uafhængigt ekspertpanel.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i § 9 a, stk. 30, 2. pkt., hvorefter erhvervsministeren bemyndiges til at fastsætte regler for, hvordan ekspertpanelet skal sammensættes i henhold til § 9 a, stk. 2, nr. 11.

Med denne bestemmelse sætter erhvervsministeren rammerne for sammensætningen af ekspertpanelet indenfor hvilke Erhvervsstyrelsen nedsætter det konkrete ekspertpanel.

I dag består ekspertpanelet af erfarne konsulenter fra det regionale erhvervsfremmesystem med erfaring i at vurdere forretningsplaner og rådgive iværksættervirksomheder. Desuden kan der rekrutteres personer til ekspertpanelet blandt personer med tilsvarende erfaring i at bedømme forretningsplaner, f.eks. erfarne danske business angels og andre professionelle, der udbyder risikovillig kapital i form af blandt andet seed- og venture-investeringer. Ekspertpanelet består af 20 forretningskonsulenter fra de seks erhvervshuse. Ansøgninger til Start Up Denmark fordeles tilfældigt imellem konsulenterne, der med deres generalistkompetencer kan bedømme en ansøgning uafhængigt af, hvilken type iværksætter og virksomhed, der har søgt Start Up Denmark.

Som det er i dag, er det ikke lovreguleret, hvem ekspertpanelet skal bestå af, blot at det skal være uafhængigt. Sekretariatet har erfaret, at der er behov for at kunne fastsætte mere klare rammer for sammensætningen af panelet for at sikre stabilitet og kontinuitet, der er helt afgørende for, at sagsbehandlingen bliver ensartet og sagsbehandlingstiden holdes nede.

Derfor foreslås det, at erhvervsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for sammensætningen af ekspertpanelet.

Det vil betyde, at der i en bekendtgørelse kan opstilles regler for f.eks. hvilke kompetencer, ekspertpanelet skal have, og hvor mange personer ekspertpanelet skal bestå af.

Det foreslås som udgangspunkt, at ekspertpanelet fortsat skal bestå af 20 konsulenter fra erhvervshusene. Årsagen til dette er, at konsulenter fra erhvervshusene besidder generel viden om iværksætteri og derfor fagligt kan bedømme forskellige typer af forretningsplaner. Det er vigtigt i henhold til ligebehandlingsprincippet. Desuden er konsulenterne uvildige, da Erhvervshusene ikke udøver kommerciel virksomhed, og derfor ikke kan risikere at være i konkurrence med de iværksættere, der ønsker at etablere virksomhed i Danmark.

At reglerne for ekspertpanelets sammensætning reguleres i en bekendtgørelse vil indebære, at det bliver mindre fleksibelt, end det er i dag at ændre panelet og rammerne for dette, hvis der skulle opstå behov for det. Til gengæld vil det betyde, at der kommer en større klarhed om, hvem der løser opgaven, bl.a. også for ansøgerne.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

En udlænding med opholdstilladelse med henblik på at deltage i en videregående uddannelse her i landet gives samtidig arbejdstilladelse til beskæftigelse i indtil 20 timer ugentlig og med ret til beskæftigelse på fuld tid i månederne juni, juli og august. Dette følger af studiebekendtgørelsens § 16, stk. 1.

En udlænding, der afslutter en videregående uddannelse, kan ligeledes få 6 måneders opholdstilladelse med henblik på jobsøgning efter endt kandidatuddannelse. Dette følger af studiebekendtgørelsens § 5. Hvis udlændingen finder beskæftigelse i jobsøgningsperioden, må beskæftigelsen påbegyndes i det omfang, den er i overensstemmelse med udlændingens hidtidige arbejdstilladelse, dvs. ansættelse indtil 20 timer om ugen og fuld tid i månederne juni, juli og august. Beskæftigelse i videre omfang må ikke påbegyndes før, at der er opnået opholds- og arbejdstilladelse efter en af udlændingelovens øvrige bestemmelser om opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse, jf. herved udlændingelovens § 9 a, stk. 2.

Det foreslås i § 9 i, stk. 11, 2. pkt., at en udlænding, der har opholdstilladelse som studerende efter § 9 i, stk. 1, der har afsluttet en dansk kandidatuddannelse, og der har indgivet ansøgning om opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-4, 7-9 eller 14, må arbejde i tiden indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-4, 7-9 eller 14.

Forslaget indebærer, at en udenlandsk dimittend, som har indgået aftale eller fået tilbud om ansættelse, efter indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af ansættelsesforholdet får ret til at opholde sig her i landet og arbejde i tiden, indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles opholdstilladelse på baggrund af ansættelsesforholdet. Det svarer til, hvad der i dag gælder for udlændinge med en opholdstilladelse som studerende eller som ph.d.-studerende, der har søgt om et etableringskort.

Det foreslås også, at udenlandske kandidatdimittender i forbindelse med indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse efter en af erhvervsordningerne skal udfylde en tro- og loveerklæring om, at de oplysninger, som udlændingen har afgivet i ansøgningen, herunder om afsluttet uddannelse, er korrekte, og at udlændingen skal vedlægge dokumentation fra uddannelsesinstitutionen om, at udlændingen har afsluttet sin uddannelse, f.eks. et diplom eller en forhåndsgodkendelse. Det bemærkes i den forbindelse, at det af udlændingelo-

vens § 40, stk. 6, fremgår, at afgiver en person en erklæring til oplysning i sager, der henhører under udlændingeloven, kan udlændingemyndighederne kræve, at erklæringen afgives på tro og love. Afgivelse af en falsk erklæring på tro og love kan straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år efter straffelovens § 161.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Der er i dag ikke hjemmel til, at Erhvervsstyrelsen kan indhente og samkøre CPR-numre på udenlandske iværksættere samt data fra indkomstregisteret på iværksættere, der er kommet til Danmark gennem Start Up Denmark.

Det foreslås derfor, at der efter § 44 a, stk. 20 indsættes et nyt stk. 21, hvor Erhvervsstyrelsen, til brug for verificering af udlændinges ansøgninger om godkendelse af forretningsplaner i henhold til § 9 a, stk. 16, og til statistiske formål i henhold til § 9 a, stk. 16 og stk. 2, nr. 11, kan indsamle CPR-numre fra SIRI samt oplysninger fra Skatteforvaltningens indkomstregister, jf. § 7 i lov om et indkomstregister, og samkøre dem med Erhvervsstyrelsens egne registre.

Forslaget indebærer, at Erhvervsstyrelsen kan få tilsendt CPR-numre og indkomstdata på de iværksættere, der er kommet til Danmark gennem Start Up Denmark. Dataene kan samkøres med anden data om iværksætternes virksomheder, f.eks. CVR-data.

Formålet med forslaget er, at Erhvervsstyrelsen skal have mulighed for at efterprøve de oplysninger, ansøgere opgiver om deres virksomhed, når de søger om godkendelse hos ekspertpanelet med henblik på at kunne søge om forlængelse af deres opholdstilladelse. Oplysningerne skal godtgøre, at de i væsentlig grad opfylder kravet om fremdrift i den oprindeligt godkendte forretningsplan for deres virksomhed. Det er blandt andet tilknytningsforhold til en virksomhed, overskud, antal medarbejdere og patent. Formålet er desuden at bruge oplysningerne til at føre statistik med ordningen og måle på dens effekter.

En hjemmel til at indhente CPR-numre vil betyde, at Erhvervsstyrelsen effektivt kan tilgå oplysninger fra styrelsens egne registre, herunder CVR-registeret samt andre relevante offentlige registre. Erhvervsstyrelsen vil kun modtage CPR-nummeret og ikke de oplysninger, der er knyttet til det som f.eks. fødselssted, adresse, civilstatus osv.

En hjemmel til at indhente indkomstdata vil gøre, at Erhvervsstyrelsen kan få oplysninger om enkeltmands-virksomhedens overskud, da det afspejles i ejerens indkomst. Enkeltmandsvirksomheder er ikke forpligtigede til at indberette regnskabsdata og derfor har Erhvervsstyrelsen ikke oplysninger om virksomhedens overskud uden adgang til indkomstdata.

Effekten af den nye bestemmelse vil for det første være, at ekspertpanelet får et bedre og mere sikkert grundlag at vurdere ansøgningen på. Skulle Erhvervsstyrelsen opdage fejl i en ansøgers oplysninger, vil sekretariatet gå i dialog med ansøger med henblik på at tilrette ansøgningsmaterialet, således at de informationer, der fremlægges for ekspertpanelet, er korrekte. Ekspertpanelet vil ikke få adgang til CPR-numre eller data fra indkomstregisteret.

Effekten af den nye bestemmelse vil for det andet være, at der skabes et bedre datagrundlag for ordningen således, at Erhvervsstyrelsen blandt andet får indblik i, hvilke iværksættere, der klarer sig bedst og hvorfor. Disse data skal bruges til at lave forbedringer af ordningen, fx tilpasning af bedømmelseskriterier, markedsføring, velkomstmateriale mm.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration har ansvaret for at føre tilsyn med de oplysninger, ansøgere opgiver, når de efter godkendelse af ekspertpanelet søger om opholdstilladelse og forlængelse af opholdstilladelse i Danmark. Dette ændres der ikke på med forslaget til den nye bestemmelse.

Det grundlæggende kriterium om, at anvendelse af oplysninger, herunder personoplysninger, kræver et sagligt formål, og at behandlingen ikke må være mere omfattende, end forholdet tilsiger, overholdes. Der er ikke tilsigtet nogen fravigelse af databeskyttelsesforordningen eller databeskyttelseslovens regler i den forbindelse.

Der henvises til afsnit 2.4.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

Det fremgår af udlændingelovens § 48 h stk. 1 1. pkt., at en forretningsplan efter § 9 a, stk. 2, nr. 11, afvises af Erhvervsstyrelsen, hvis den ikke er egnet til bedømmelse ved det uafhængige ekspertpanel. Det fremgår af § 48 h, stk. 1, 2. pkt., at afgørelsen om afvisning ikke kan påklages.

Med § 48 h, stk. 1, 2. pkt., foreslås det, at en anmodning om hastebehandling af en ansøgning skal afvises af Erhvervsstyrelsen, hvis ikke ansøgningen opfylder kriterierne i henhold til regler fastsat i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 30, 1. pkt.

Forslaget skal således ses i sammenhæng med, at erhvervsministeren med den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 30, 1 pkt., bemyndiges til, efter forhandling med udlændinge- og integrationsministeren, at fastsætte regler for hastebehandling af ansøgninger indgivet i henhold til Start Up Denmark.

Med forslaget vil Erhvervsstyrelsen kunne afvise de ansøgere, der anmoder om hastebehandling af deres forretningsplaner, og som ikke lever op til de kriterier, der fastsættes i medfør af § 9 a, stk. 30, 1. pkt., såsom at ansøgere skal have en konkret nærtforestående forretningsmulighed i Danmark for eksempel i form af optagelse på et acceleratorforløb.

Til nr. 12

Det fremgår af udlændingelovens § 48 h stk. 1, 1. pkt., at en forretningsplan efter § 9 a, stk. 2, nr. 11, afvises af Erhvervsstyrelsen, hvis den ikke er egnet til bedømmelse ved det uafhængige ekspertpanel. Det fremgår af § 48 h, stk. 1, 2. pkt., at afgørelsen om afvisning efter § 48 h, stk. 1, 1. pkt., ikke kan påklages.

Med nyaffattelsen af § 48, stk. 1, 2. pkt., der bliver 3. pkt., foreslås det, at en afgørelse om afvisning efter den gældende bestemmelse i § 48 h, stk. 1, 1. pkt., og den foreslåede bestemmelse i § 48 h, stk. 1, 2. pkt., ikke skal kunne påklages.

Forslaget indebærer for det første, at den gældende retstilstand, hvorefter en afgørelse om afvisning af en forretningsplan, jf. herved § 48 h, stk. 1, 1. pkt., ikke kan påklages, videreføres uændret.

Herudover skal forslaget ses i sammenhæng med dels den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 30, 1 pkt., hvorefter erhvervsministeren, efter forhandling med udlændinge- og integrationsministeren, bemyndiges til at fastsætte regler for hastebehandling af ansøgninger indgivet i henhold til Start Up Denmark, dels den foreslåede bestemmelse i § 48 h, stk. 1, 2. pkt., hvorefter en anmodning om hastebehandling af en ansøgning vil kunne afvises af Erhvervsstyrelsen, hvis ikke ansøgningen opfylder kriterierne i henhold til regler fastsat i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 30, 1. pkt.

Forslaget indebærer således for det andet, at en ansøger ikke vil kunne klage over Erhvervsstyrelsens afvisning af en anmodning om hastebehandling. Baggrunden for at det foreslås, at en ansøger ikke skal kunne klage over afgørelsen af deres hastebehandlingsanmodning er, at afgørelsen ikke har indflydelse på, hvorvidt forretningsplanen kan bedømmes af ekspertpanelet og opnå godkendelse. Desuden vil et afslag på en anmodning ikke stille en ansøger ringere end andre ansøgere, der ikke hastebehandles. Til grund for forslaget om at afskære klagemuligheden ligger også, at der ikke er en myndighed, der har den rette viden og kompetencer til at håndtere eventuelle klager.

Til nr. 13

Det foreslås, at *overskriften* til udlændingelovens kapitel 9 nyaffattes, således at overskriften bliver ”Bestemmelser om straf og rettighedsfrakendelse” i stedet for ”Straffebestemmelser”.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i § 59 c, hvorefter den, der dømmes for under særligt skærpende omstændigheder, jf. § 59, stk. 6, 2. pkt., at have overtrådt § 59, stk. 5, kan frakendes retten til at deltage i ledelsen af den form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelsen af § 59, stk. 5.

Kapitel 9 vil således som en følge af den foreslåede bestemmelse i § 59 c komme til at omfatte både bestemmelser om straf og bestemmelser om rettighedsfrakendelse. Den foreslåede nyaffattelse af overskriften til kapitel 9 er en følge heraf.

Til nr. 14

Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, som beskæftiger en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser. Dette følger af udlændingelovens § 59, stk. 5.

Efter § 59, stk. 6, 1. pkt., skal det ved straffens udmåling efter § 59, stk. 5, betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, at der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, eller at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet. Det følger af § 59, stk. 6, 2. pkt. at det skal betragtes som en særligt skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået under en eller flere af de i § 59, stk. 6, 1. pkt. nævnte omstændigheder og som led i udøvelse af erhvervsvirksomhed.

Med § 59 c, 1. pkt., foreslås det, at den, der dømmes for under særligt skærpende omstændigheder, jf. § 59, stk. 6, 2. pkt., at have overtrådt § 59, stk. 5, kan frakendes retten til at deltage i ledelsen af den form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelsen af § 59, stk. 5.

Begrebet ”særligt skærpende” omstændigheder skal forstås i overensstemmelse med udlændingelovens § 59, stk. 6, 2. pkt. Det udgør således en særligt skærpende omstændighed, at forholdet er begået som led i erhvervsvirksomhed og under en eller flere af de i § 59, stk. 6, 1. pkt., nævnte omstændigheder, dvs. at overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, at der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, eller at udlændingen ikke har haft ret til at opholde sig her i landet.

En rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse vil indebære, at den pågældende ikke må deltage i ledelsen af den form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelsen af udlændingelovens § 59, stk. 5.

Begrebet ”erhvervsvirksomhed” skal forstås i overensstemmelse med anvendelsen af begrebet i udlændingelovens § 59, stk. 6, 2. pkt. Uanset deres faktiske virksomhed eller mangel på samme vil aktieselskaber, anpartsselskaber, andelsselskaber, interessentskaber, kommanditselskaber og erhvervsdrivende fonde således i almindelighed skulle anses for at udøve erhvervsvirksomhed. Dette gælder også, hvis et aktieselskab eller anpartsselskab er 100 % ejet af stat, region eller kommune. Vurderingen af, om aktiviteter, der udøves i regi af andre sammenslutninger end de nævnte, udgør erhvervsvirksomhed, beror på en samlet og konkret vurdering, hvor der kan lægges vægt på bl.a. formålet, karakteren og omfanget af aktiviteterne. Hvis aktiviteterne udøves med systematisk indtægts erhvervelse for øje, vil der være tale om erhvervsvirksomhed, medmindre aktiviteterne har et i økonomisk henseende meget begrænset omfang. Der henvises generelt til afsnit 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger ovenfor.

Begrebet ”at deltage i ledelsen” skal forstås i overensstemmelse med anvendelsen af begrebet i straffelovens § 79, stk. 2, 2. pkt. Begrebet omfatter således både den formelle deltagelse i form af registrering i Erhvervsstyrelsens it-system som direktør, medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet eller som likvidator i en erhvervsvirksomhed og den reelle deltagelse i form af faktisk udøvelse af ledelsesbeføjelser i en erhvervsvirksomhed, dvs. faktisk udøvelse af en direktørs eller likvidators eller et bestyrelsesmedlems eller tilsynsrådsmedlems beføjelser i virksomheden. Der henvises til afsnit 2.1.1.2 i de almindelige bemærkninger ovenfor.

En rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse vil – modsat efter straffelovens § 79, stk. 2, 2. pkt. – ikke være begrænset til at angå deltagelse i ledelsen af en erhvervsvirksomhed, hvor den pågældende ikke hæfter personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser. En rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse vil således indebære, at den pågældende ikke må deltage i ledelsen i nogen form for erhvervsvirksomhed, herunder personligt drevne virksomheder, der udøver virksomhed omfattet af rettighedsfrakendelsen, jf. herom straks nedenfor.

Frakendelsen vil være begrænset til den form for erhvervsvirksomhed, som pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelsen af § 59, stk. 5, jf. stk. 6, 2. pkt. Formålet hermed er at sikre, at den pågældende ikke fortsætter med at deltage i ledelsen af erhvervsvirksomhed inden for det virkefelt, hvor vedkommende begik overtrædelsen. Hvordan virkefeltet og dermed rettighedsfrakendelsen afgrænses i konkrete sager, vil – som

det også er tilfældet ved anvendelsen af straffelovens rettighedsfrakendelsesregler – bero på domstolenes konkrete vurdering.

Domstolene vil i den forbindelse først og fremmest skulle lægge vægt på, hvilken type af varer eller tjenesteydelser den pågældende virksomhed hovedsageligt udbød på tidspunktet for lovovertrædelsen. Det vil tillige bl.a. kunne indgå, om virksomheden drives i detailettet eller primært henvender sig til erhvervskunder. Hvis overtrædelsen eksempelvis er begået som led i driften af en kiosk, vil den pågældende efter en konkret vurdering kunne frakendes retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed, der beskæftiger sig med detail salg af føde-, drikke- og tobaksvarer. Hvis overtrædelsen er begået som led i driften af et tømrerfirma, vil frakendelsen kunne afgrænses til erhvervsvirksomheder, der udfører tømrer- og bygningsarbejde og renovering af bygninger. Hvis overtrædelsen er begået som led i driften af et pizzeria, vil frakendelsen kunne afgrænses til restaurationsvirksomhed.

Det er virksomhedens reelle virkefelt, der er afgørende for frakendelsens omfang. Hvilke brancher virksomheden har registreret sig under i Det Centrale Virksomhedsregister (CVR), har således ikke i sig selv betydning i denne sammenhæng, men kan dog indgå som et moment ved fastlæggelsen af, inden for hvilken branche den pågældende udøvede virksomhed. Hvis den tiltalte eksempelvis reelt udøvede kioskvirksomhed på tidspunktet for lovovertrædelsen, men virksomheden i CVR var registreret som en tøjforretning, vil det således være kioskvirksomhed, der vil være udgangspunkt for frakendelsen.

Det bemærkes, at såfremt en person er ledelsesmedlem i flere virksomheder, vil frakendelse efter den foreslåede bestemmelse alene være knyttet til den form for virksomhed, som den virksomhed, der beskæftigede udenlandsk arbejdskraft i strid med udlændingelovens § 59, stk. 6, 2. pkt., jf. stk. 5, udøver.

Det forudsættes ikke med den foreslåede bestemmelse, at Erhvervsstyrelsen skal registrere rettighedsfrakendte personer eller slette disse fra CVR-registret. Rettighedsfrakendelser efter den foreslåede ordning vil fremgå af Kriminalregistret.

En rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse vil ikke omfatte retten til at være *ansat* i en form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende er frakendt retten til at deltage i ledelsen af. En person, der efter den foreslåede bestemmelse er frakendt retten til at deltage i ledelsen af restaurationsvirksomheder, vil således fortsat kunne være ansat i en sådan, så længe den pågældende ikke udøver ledelsesbeføjelser, dvs. faktisk udøver en direktørs eller en likvidators eller et bestyrelsesmedlems eller et tilsynsrådsmedlems beføjelser i virksomheden.

Det forudsættes, at rettighedsfrakendelse kan ske i de grovere sager omfattet af udlændingelovens § 59, stk. 6, 2. pkt. Domstolene vil i den enkelte sag skulle foretage en konkret vurdering af, om det vil være proportionalt at idømme den tiltalte en rettighedsfrakendelse. Domstolene vil i den forbindelse bl.a. kunne lægge vægt på overtrædelsens omfang, grovhed og varighed, eventuelle tidligere overtrædelser, den udviste tilregnelser og størrelsen af den evt. tilsigtede økonomiske fordel. Domstolene vil samtidig skulle inddrage den tiltaltes personlige forhold og konsekvenserne af en evt. rettighedsfrakendelse i vurderingen.

Det forudsættes, at der som udgangspunkt vil kunne idømmes rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse i tilfælde, der kan medføre større bøder og fængselsstraf. Det vil navnlig være tilfældet, hvor overtrædelsen omfatter flere udlændinge eller strækker sig over en længere periode, hvor flere af de skærpende omstændigheder nævnt i udlændingelovens § 59, stk. 6, 1. pkt., er til stede, eller hvor den tiltalte mange gange tidligere har overtrådt § 59, stk. 5. Det er ikke en betingelse for anvendelse af den foreslåede bestemmelse, at det udviste forhold begrunder nærliggende fare for misbrug af stillingen, men domstolene vil kunne inddrage, hvorvidt der i den konkrete sag gør sig forhold gældende, der indikerer en risiko for gentagelse, herunder relevante forstraffe. Det er med forslaget forudsat, at personer, der idømmes fængselsstraf efter udlændingelovens § 59, stk. 6, 2. pkt., jf. stk. 5, som det altovervejende udgangspunkt samtidig vil skulle idømmes rettighedsfrakendelse efter den foreslåede § 59 c.

Der er med forslaget ikke tiltænkt en ændring i den gældende praksis for bøde- og fængselsstraf efter udlændingeloven. Det bemærkes dog, at det fremgår af straffelovens § 82, nr. 12, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som en formildende omstændighed, at gerningsmanden på grund af den strafbare handling frakendes en af de i straffelovens § 79 omhandlede rettigheder eller påføres andre følger, der kan sidestilles med straf. Domstolene vil således kunne inddrage en evt. rettighedsfrakendelse efter den foreslåede § 59 c i udlændingeloven i strafudmålingen.

Såfremt en person opfylder betingelserne for rettighedsfrakendelse efter såvel den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 59 c som straffelovens §§ 78-79, vil det være udlændingelovens § 59 c, der skal idømmes frakendelse efter.

Det forudsættes, at alene fysiske personer idømmes rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse. Det vil i praksis som udgangspunkt alene være relevant at idømme den eller de personer, der på tidspunktet for overtrædelsen af udlændingelovens § 59, stk. 5, jf. stk. 6, 2. pkt., deltog i ledelsen af den relevante erhvervsvirksomhed, rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse.

Vurderingen af, hvorvidt en person deltog i ledelsen, foretages ud fra samme principper som beskrevet ovenfor om begrebet ”at deltage i ledelsen”, hvorved såvel formel som faktisk ledelse er omfattet.

Eventuel rettighedsfrakendelse over for juridiske personer vil skulle ske efter straffelovens almindelige regler.

Overtrædelse af en rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 59 c vil kunne straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder efter straffelovens § 131.

Der henvises til afsnit 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Med § 59 c, 2. pkt., foreslås det, at straffelovens § 79, stk. 3, skal finde tilsvarende anvendelse.

Det følger af straffelovens § 79, stk. 3, 1. pkt., at frakendelsen sker på tid fra 1 til 5 år, regnet fra endelig dom, eller indtil videre, i hvilket tilfælde spørgsmålet om fortsat udelukkelse fra den pågældende virksomhed efter 5 års forløb kan indbringes for retten efter de i § 78, stk. 3, indeholdte regler.

Det betyder, at en frakendelse vil ske på tid fra 1 til 5 år regnet fra endelig dom eller indtil videre, i hvilket tilfælde spørgsmålet om fortsat udelukkelse fra at kunne udøve den pågældende virksomhed efter 5 års forløb kan indbringes for retten efter straffelovens § 78, stk. 3. En frakendelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 59 c vil således som udgangspunkt blive fastsat til en periode på mellem 1 og 5 år. Det forudsættes, at en frakendelse på en periode indtil videre klart vil have undtagelsens karakter og kun vil finde anvendelse i gentagelsestilfælde, hvor der foreligger forsæt. Fastsættelsen af frakendelsesperiodens længde vil bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen.

Der henvises til afsnit 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Greencardordningen blev ophævet den 10. juni 2016, jf. herved § 2, stk. 1, i lov nr. 612 af 8. juni 2016.

Det følger af § 2, stk. 3, i lov nr. 612 af 8. juni 2016, at loven ikke finder anvendelse for ansøgninger om forlængelse af opholdstilladelse, og at for sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse. Adgangen til at få en greencardtilladelse forlænget blev således ikke ophævet med lov nr. 612 af 8. juni 2016.

Det foreslås, at § 2, stk. 3, i lov nr. 612 af 8. juni 2016 ophæves. Det foreslås samtidig, at ophævelsen træder i kraft den 1. april 2024, jf. § 3, stk. 3.

Med forslaget vil der fra den 1. april 2024 ikke længere kunne søges om forlængelse af et greencard. Ansøgninger om forlængelse, der indgives før den 1. april 2024, vil kunne danne grundlag for forlængelse, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Dette gælder også for ansøgninger, der indgives før den 1. april 2024 men først færdigbehandles efter den 1. april 2024, jf. herved § 3, stk. 4. Forlængelse vil kunne ske for op til tre år, jf. § 16, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 375 af 20. marts 2015.

Det bemærkes, at det af udlændingebekendtgørelsens § 20, stk. 8, fremgår, at ansøgning om forlængelse af en opholdstilladelse eller arbejdstilladelse tidligst kan indgives 3 måneder før tilladelsens udløb og senest før tilladelsens udløb.

Der henvises til afsnit 2.4.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Greencardordningen blev ophævet den 10. juni 2016, jf. herved § 2, stk. 1, i lov nr. 612 af 8. juni 2016.

Det følger af § 2, stk. 4, i lov nr. 612 af 8. juni 2016, at loven ikke finder anvendelse for ansøgninger om opholdstilladelse som medfølgende familie til en udlænding med opholdstilladelse efter greencardordningen, og at for sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse. Adgangen til at få opholdstilladelse

som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver og få en tilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver forlænget blev således ikke ophævet med lov nr. 612 af 8. juni 2016.

Det foreslås, at § 2, stk. 4, i lov nr. 612 af 8. juni 2016 ophæves. Det foreslås samtidig, at ophævelsen træder i kraft den 1. april 2024, jf. § 3, stk. 3.

Med forslaget vil der fra den 1. april 2024 ikke længere kunne søges opholdstilladelse eller forlængelse af opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver. Ansøgninger om opholdstilladelse eller forlængelse af opholdstilladelse, der indgives før den 1. april 2024, vil kunne danne grundlag for opholdstilladelse eller forlængelse af opholdstilladelse, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Dette gælder også for ansøgninger, der indgives før den 1. april 2024 men først færdigbehandles efter den 1. april 2024, jf. herved § 3, stk. 5. Opholdstilladelse og forlængelse af opholdstilladelse vil kunne ske indtil udløbet af det tidsrum, hvor greencardhaveren har opholdstilladelse her i landet, dog for højst 4 år, jf. § 16, stk. 13, i bekendtgørelse nr. 375 af 20. marts 2015.

Det bemærkes, at det af udlændingebekendtgørelsens § 20, stk. 8, fremgår, at ansøgning om forlængelse af en opholdstilladelse eller arbejdstilladelse tidligst kan indgives 3 måneder før tilladelsens udløb og senest før tilladelsens udløb.

Der henvises til afsnit 2.4.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Med den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 1, foreslås det, at § 1, nr. 1-2, 5, 6 og 8-14, skal træde i kraft den 1. juli 2022.

Med den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 2, foreslås det, at § 1, nr. 3, 4 og 7, skal træde i kraft den 1. juni 2024.

Med den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 3, foreslås det, at § 2 skal træde i kraft den 1. april 2024.

Med den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 4, foreslås det, at § 2, nr. 1, ikke skal finde anvendelse for udlændinge, der inden den 1. april 2024 har indgivet ansøgning om forlængelse af opholdstilladelse. For disse udlændinge skal de hidtil gældende regler finde anvendelse.

Det betyder, at ansøgninger om forlængelse af opholdstilladelse som greencardhaver, der indgives før den 1. april 2024 men først færdigbehandles efter den 1. april 2024, fortsat vil kunne danne grundlag for forlængelse af opholdstilladelse, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Med den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 5, foreslås det, at § 2, nr. 2, ikke skal finde anvendelse for udlændinge, der inden den 1. april 2024 har indgivet ansøgning om opholdstilladelse eller forlængelse af opholdstilladelse. For disse udlændinge skal de hidtil gældende regler finde anvendelse.

Det betyder, at ansøgninger om opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver og ansøgninger om forlængelse af opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver, der indgives før den 1. april 2024 men først færdigbehandles efter den 1. april 2024, fortsat vil kunne danne grundlag for opholdstilladelse eller forlængelse af opholdstilladelse, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Til §4

Efter udlændingelovens § 66 gælder udlændingeloven ikke for Færøerne og Grønland men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Den foreslåede bestemmelse, der vedrører lovens territoriale gyldighedsområde, betyder, at lovens § 1 ikke gælder for Færøerne og Grønland, men ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvist i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske henholdsvis grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1
	§ 2